

ČÍSLO 19, ROČNÍK 1994

NEKRVAVÝ MUČEDNÍK

Nikoliv náhodou vstupují člověku na mysl slova Kristiánovy legendy o tom, že "kdyby ostatky tak vynikajících svatých a tak hodných svědků Kristových ... chovali v zemích Lotharovců nebo Karlovců anebo jiných křesťanských národů, byli by již dávno tyto události, abych tak řekl, zlatým písmem vylíčili a byli by je oslavili ... Kdežto my, kteří světců vůbec postrádáme, ... chováme se k nim vůbec jaksi nedůstojně..."

Jedním z těch, na něž se tato Kristiánova slova, napsaná před tisíciletím, vztahují beze zbytku, je i 12. olomoucký arcibiskup a moravský metropolita Josef Karel Matocha. Proč ho připomínáme? Protože i on "byl milý Bohu a lidem. Památka na něj buď požehnána! (Pán) ho proslavil podobně jako svatě a učinil ho velikým na postrach nepřátel... Vyvolil si ho pro jeho věrnost a tichost a vybral ho ze všech lidí... (Sir 45, 1-2.4). V pokušení se osvědčil věrným (Sir 44,21)." (Úvod ke knize "Biskup vyznavač", kterou vytiskla Matice cyrilometodějská s.r.o. v Olomouci.)

V květnu jsou hned dvě Mato-chova výročí: Narodil se 14. kvěť-na 1888 v Pitíně a 2. kvěťna 1948 obdržel v Olomouci biskup-ské svěcení a byl intronizován jako olomoucký arcibiskup. Proto dnes uveřejňujeme vzpomínku jednoho z kněžských spolupra-covníků arcibiskupa Matochy, ThLic Vincence Šalší.

Byl našim profesorem, přednášel na bohoslovecké fakultě v Olomouci filozofii. Velmi jsme si vážili jeho osobnosti a jeho vzdělání.

Přednášel latinsky a když někdy opustil texty přednášek a začal polemizovat česky - to byla radost ho sledovat, jak se vypořádával s oponenty. Byl přece ze Slovácka, živé temperamentní povahy.

Občas se objevily v tehdejších homiletických přípravách jeho ká-zání, většinou přísně dogmatické traktáty, myšlenkově solidní, ale dlouhé a těžké.

Není proto divu, že v souvislosti se zprávami o jeho jmenování arci-biskupem se mu odvážil napsat jeho univerzitní kolega a osobní přítel Dr. Bedřich Vašek, různé rady pro práci arcibiskupa. Mezi radami bylo i důrazné upozornění, aby kázal krátce. Jak si vážil nový arcibiskup kritic-kých poznámek svého přítele je vi-dět i z toho, že si ho vybral jako kazatele při biskupském svěcení.

Ž Ž Ž

Když byl jmenován arcibisku-pem, myslí mnohých proběhla asi otázka: Jak se bude ten univerzitní suchopár vyjadřovat, až bude mlu-vit k diecézanům, k biřmovancům, k dětem?

A brzy přišlo překvapení, úžas. Nebyl jsem přítomen jeho biskup-skému svěcení, ale slyšel jsem, jak zazářily kněžím oči, když po svěcení mluvil. To už bylo po "vítězném" únoru, na dómě byli při svěcení pří-tomni zástupci vlády. A tehdy řekl také: "Chci žít, pracovat i trpět jako oběť za blaho nesmrtelných duší."

Brzy po jeho svěcení jsem byl přítomen, když uděloval svátost biř-mování v Horní Libině. K biřmo-vancům mluvil, jako by na arcibis-kupský stolec přišel rovnou ze ško-ly, jako dobrý katecheta, srozumi-telný pro každé dítě.

Možná, že i to přispělo k tomu, že jsem stále úžeji navazoval styky s P. Sklenovským, který byl jmeno-ván sekretářem Katolické akce a fak-tickým vedoucím pastoračního refe-rátu. To bylo něco docela nového. Pastorační referát podléhal přímo arcibiskupovi, nikoli konsistoři. Už ve svém listě kněžím z června 1948 oznamuje arcibiskup zřízení pasto-račního referátu: "Ve svém pastýř-ském listě zmínil jsem se o nalé-havých úkolech dnešní doby. Abych usnadnil plnění těchto úkolů, zřídil jsem při arcibiskupském ordinariátu v Olomouci pastorační referát, který bude vydávat potřebné směrnice a pomůcky pro všechny druhy pas-torace, zejména mezi mládeží, a na který se můžete obrátit v každé zá-ležitosti buď písemně, nebo ústně..." A opravdu, když bylo třeba, měli k arcibiskupovi volný přístup třeba i bez ohlášení pracovníci pastorač-ního referátu - kněží i laici. Z vlastní zkušenosti vím, že jsme měli někdy i kritické připomínky. Arcibiskup je přijímal ochotně a rád.

ŽŽŽ

Podánilo se ještě rozvinout do ne-čekané šíře a hloubky biblické zá-vody. Prošly jimi od farních soutěží až po mezidiecézní kola tisíce, hlav-ně mládeže, ale i dospělých. Novým pánům se samozřejmě nelíbily, kladli jim zvlášť ve vyšších kolech soutěže - r. 1949 - všelijaké překáž-ky, ale arcibiskup měl pro věc po-chopení a prosazoval je proti státní moci a sám se jich pokud možnou ve vyšších kolech účastnil. Bylo to mohutná akce a vzbudila poprvé veliký zájem o Písmo svaté. Chysta-né další ročníky už se nepodařilo uskutečnit. Stálo by však za to, vrátit se k nim po dlouhé přestávce. Snad by zase zabraly a vykonaly dobré dílo.

ŽŽŽ

Že byl nový arcibiskup od začát-ku přístupný a měl dobrou ruku pro široký okruh spolupracovníků kněžských i laických, ukázalo se hlavně, když začala těžká doba v červnu 1949. Tehdy byli pozatý-káni nejbližší spolupracovníci nejen našeho arcibiskupa, ale i v ostatních diecézích. A bylo potřeba říci věřícím tolik důležitých věcí, sdělit jim to i za cenu velkého rizika včas. Praco-vali jsme s heslem: aspoň stejně rychle doporučovat jako pošta - po-kud to nejde rychleji. Podánilo se zpravidla dodat kněžím potřebné informace ještě dříve, než dostali pokyny falšované, které kněze mátlý a budily nedůvěru. Arcibiskup pro-testoval, bránil se, odvolával se na platné zákony, podával tisková od-volání, žádal tiskové opravy. Píše Rudému právu: "Každý objektivní pozorovatel musí

uznat ten fakt, že veškeré duchovenstvo a věřící lid stojí pevně za svými biskupy. Suspendování a exkomunikování kněží zůstali osamoceni, i když honosně byli nazýváni vlasteneckými. Rovněž věřící lid prohlédl šalebnou hru, že tu nejde o loajalitu ke státu, nýbrž o nepřipustný zásah státní moci do svobody a autonomie církevní. Kato-lická církev v ČSR nestane se církví, kterou budou dirigovat nastrčené fi-gurky z tzv. Katolické akce a vládní zmocněnci a komisaři."

žžž

R. 1950 převzal arcibiskup všechna postní kázání v Olomouci na dómě. Lidé jezdili tehdy na ká-zání i hodně zdaleka. Neděli co ne-děli byl při kázáních dóm plný, nabitý. Není tedy divu, že arcibiskup už cyklus dokončit nemohl. Nesměl. Neuvěznili ho ve státním vězení, ale doma. Stále důkladněji ho izolovali do vlastní rezidence, s nikým se ne-mohl stýkat.

Pro arcibiskupa začalo opravdu vězení. Trvalá hrozná samotka, ja-kou nikdo z nás v kriminále ne-prožil. Bylo to nekrvavé mučed-nictví, které trvalo jedenáct roků...

žžž

Přes rok - do srpna 1950 - vydr-žela ještě druhá garnitura spolu-pracovníků. Bez dekretů, bez písem-ných pověření. A potom začali likvi-dovat i tento druhý sled. Ještě jsme stačili sdělit do všech diecézí, co se chystá proti diecézním kněžským seminářům, a byl konec...

žžž

Byl právě svátek sv. Petra v oko-vech, 1. srpna, když si přišli i pro mne. Všichni jsme věděli, že k tomu jednou dojde, nemohli jsme zůstat trvale utajeni. Vytvořili z nás skupi-nu jedenácti účastníků, známých a neznámých navzájem. Dva jsme byli kněží, ostatní vesměs laici. Vyslý-chali nás na různých místech. A při výslechu v Ruzyni na podzim 1950 mi referent vícekrát opakoval: "Tady by měl místo vás sedět Matocha..." - "Tak proč ho nezavřete," ptal jsem se. - "To si vláda stále ještě netrou-fá," odpověděl.

To jsem tehdy ovšem ještě netu-šil, že arcibiskup už zavřený je: do-ma. A má to horší. Dostal jsem 18 roků, někteří víc. R. 1960 jsme se většinou vrátili domů na amnestii. (Jeden z nás - Dr. Valena - zemřel ještě téhož roku. V kriminále měl pověst světce.) Arcibiskup nebyl souzen. A přesto jeho trest byl horší. Jedenáct roků samotky ve vlastní rezidenci!

Ranní chvály

*Ty slavná panno panen všech,
my zpíváme ti chvalo zpěv.
Božího Syna matkou jsi,
čistá a plná milostí.*

*Co Eva hříchem ztratila,
tvá věrnost nám zas vrátila
a lidé z ráje vyhnaní
jsou v domov lásky pozváni.*

*Jsi brána Krále slavného,
dvůr plný světla rajskeho,
za podíl na své záchraně
Marii Panně děkujeme.*

*Bud' sláva tobě, Ježíši,
zrozený z Panny nejčistší,
Otcí i Duchu v říší hvězd
na věčné věky budiž čest. Amen.*

(O gloriosa Domina)
(Z Denní modlitby církve)

POSELSTVÍ KRÁLOVNY MÍRU Medžugorje, 25. 4. 1994

Drahé děti!

Dnes vás všechny zvu, abyste se rozhodli modlit se na můj úmysl. Děti, zvu vás, aby každý z vás pomohl, aby se uskutečnil můj plán skrze tuto farnost.

Nyní, děti, vás zvláštním způsobem zvu, abyste se rozhodli jít cestou svatosti. Jen tak mi bude-te blízko. Miluji vás a přeji si dovést vás všechny se mnou do ráje. Ale když se nemodlíte a když nejste pokorní a poslušní poselství, která vám dávám, ne-mohu vám pomoci. Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!

MYŠLENKA NA NEDĚLI

Sami to dobře znáte, jak vypadají chvíle prožité v přítomnosti dobrých přátel. Je fakt, že pravé přátelství je velký objev pro život. Této lidské hodnoty si byl Ježíš vědom. Sděluje se se svými učedníky, ujišťuje je o svém přátelství. Oni vědí, že to ne-jsou fráze, vždyť to vyzozorovali na jeho životě. Byli častými svědky jeho dobroty a lásky, jejich Mistr se ne-vyhýbal těm, kteří byli na okraji společnosti, nešťatil se lidské bídy, sklá-něl se k chudákům i mrzákům. To všechno viděli... a teď na rozlouče-nou slyší o lásce a přátelství, které je stvrzeno obětí života.

V Ježíšově řeči: "Milujte se na-vzájem, jak jsem já miloval vás" po-dává jakoby v kostce souhrn kře-sťanství. Je to jádro, které je odolné vůči všem parodiím a karikaturám, protože nikdo jiný, kromě Ježíše, nemá na to, aby mohl říci: "Milujte se navzájem."

Jestliže obraz lásky je dnes po-špiněn a zaprášen, musí být někdo, kdo ho očistí. K tomuto procesu očistění jsme všichni povoláni. Šance pro to jsou všude.

Pokud tvrdíme, že pravá láska je sdílení, pak je nutné umět druhého vidět, bližnímu naslouchat a dát mu tolik místa, aby byl svobodný.

Argumentace slov je laciná. Lidé řečíčkám o lásce nevěří. Osobní postoj, příklad - ten prozradí mno-hé. Takovým příkladem člověka dia-logu je i dnešní papež Jan Pavel II. Jeho hluboce lidský přístup doslova fascinuje. Vypráví se o něm jak se setkal s římským popelářem.

Bylo to při návštěvě jedné římské farnosti. Svatého Otce vítali a pře-dali mu kytici krásných růží. Po mši svaté procházel mezi věřícími. Po pravé i levé straně všichni nataho-vali ruce, aby se papeže mohli dotknout, podat mu ruku, ukázat projev sympatií. Když opouštěl bazi-liku, všiml si, že u schodů stojí po-pelář. K údivu pořadatelů šel k ně-mu. Podal mu ruku a zeptal se ho: "Tak jak se daří?" Popelář mu na to odpověděl: "Špatně, Svatý Otče. Že-na je nemocná, moc trpí." Papež se zadíval do jeho tváře a dodal: "Pozdravuj ji ode mne a řekni jí, že i papež trpí." Stiskl mu ruku a po-pelář předal tu darovanou kytici růží.

Romano Guardini v jednom svém díle píše, že láska je postojem, který otevírá zrak pro to, co ten druhý je. Není jednoduché lásku žít, ale každý člověk ji potřebuje. A křesťan ji má každému nést.

Každý snáší bližního v té míře, jak ho miluje.
Když se milujete, také se snášíte,
když přestáváte milovat, přestáváte si rozumět.

Papež Řehoř Veliký

VZRŮST POVOLÁNÍ VE ŠPANĚLSKU

Španělští biskupové v pastýř-ském listě u příležitosti slavnosti sv. Josefa uvedli, že počet kněžských a řeholních povolání v této zemi už několik let potěšitelně vzrůstá. Stále však je to málo na to, aby byly uspokojeny potřeby farností. V této souvislosti očekává církev hodně od katolických rodin. "Církev potřebuje dobré a morálně zdravé rodiny. Rodiny však, aby se takovými staly, potřebují kněze...", píše španělští biskupové.

ZÁJEM O BIBLI STOUPÁ

Jak oznámilo Německé biblické sdružení ve Stuttgartu, počet prodaných biblí za rok 1993 ve 111 zemích světa stoupl ve srovnání s minulým rokem o 7,7 procenta a dosáhl čísla 18 milionů exemplářů. Z toho 6 milionů bylo prodáno v obou Amerikách, přes 3 miliony v Evropě a stejný počet v Africe, zbývajících 6 milionů připadá na Asii a Oceánii.

K SITUACI V RUSKU

Pravoslavný metropolita v Petersburku Joann uveřejnil v periodiku "Russkij viestnik" obsáhlý článek o situaci v zemi, v němž se nebojí vyjádřit se také k politické problematice. "Rusko nepotřebuje ani ká-sárenský komunismus, ani divoký kapitalismus," píše pravoslavný hodnostář. V zahraniční politice by Rusku podle Joanna nejvíce prospěly přísná neutralita a izolacionismus. Nejostřeji se vyjadřuje na adresu státních sdělovacích prostředků, které se proměnily "v opravdové impérium lži". Jejich cílem je údajně zničení národního ducha a tradičních nábožensko-morálních hodnot.

Gość niedzielny

MODLITBA ZA ITÁLIÍ

Sv. Otec Jan Pavel II. sloužil 15. března ve Vatikánu spolu s italskými biskupy mši svatou na úmysl italského národa. Při té příležitosti mimo jiné řekl:

"Modlitba za Itálii a s Itálií zna-mená obětovat Bohu všechny plody lidského ducha, v nichž našly své vyjádření práce, tvořivost, kultura a utrpení synů a dcer této země. Jde o to, aby současní synové a dcery Itálie byli hodni tak významného dědictví a byli schopni uskutečnit je ve svém individuálním, rodinném a společenském životě, v hospodářství i politice."

Dále papež Jan Pavel II. vyjme-noval celou řadu postav italských dějin, které se významně zapsaly do historie Itálie, církve i světa, mezi jinými sv. Benedikta, sv. Františka z Assisi, sv. Tomáše Akvinského, ale též Galilea, Kolumba, z politiků de Gasperiho aj. Připomenul také hegem-onistické snahy císařů vůči papežům ve středověku a řekl, že tam došlo k jasnému rozlišení kompetencí mezi světskou a duchovní, které nejnoveji definoval II. vatikánský koncil. Na závěr Jan Pavel prohlásil:

"Právě evangelijní nauka o rozli-šení a spolupráci toho, co je lidské, představuje trvalé dědictví Říma. Tady v Římě byla poprvé použita. Je třeba, aby také v naší době našla v Itálii porozumění a použití. Na tros-kách starověkého Říma vyrůstá nový Řím, ne již Řím císařů, ale Řím pape-žů, v němž se rozmanitým způsobem projevuje génus křesťanství."

ZEMŘEL PRELÁT OPUS DEI

Ve věku 80 let zemřel v Římě prelát Opus Dei a nástupce zakla-datele této prelatury bl. Josémaríi Escrivy de Balaguera biskup Alvaro dei Portillo. V čele prelatury stál 19 let. Biskup Portillo byl Španěl a blíz-ký spolupracovník zakladatele bl. Escrivy. Personální prelatura Opus Dei čítá v současné době 1500 kněží a 77 tisíc laiků.

Zasmušlost, sklíčenost. Ne-divím se: je to oblak prachu, způsobený tvým pádem. Ale dost! Nevidíš, že vítr milosti odfoukl tento oblak?

A co víc, tvoje zasmušlost, neodvrhneš-li ji, by mohla být pláštěm tvé pýchy. - Myslíš jsi opravdu, že jsi dokonalý a bez hříchu?

Josemaría Escrivá de Balaguer

MODLITBA NA FATIMSKÝ DEN 13. V MĚSÍCI /PRO KLOKOTY/

PANNO MARIA KLOKOTSKÁ!

Spojujeme se v dnešní den tři-náctého se všemi mariánskými sva-tyněmi po celé zemi, ve všech mís-tech Tvého zvláštního působení, abychom Tě oslavili v den Tvého zjevení na naší zemi ve Fatimě. Jsi přece stále táž, ve Fatimě, v Lur-dech, ve všech světových poutních mariánských místech, i v Klokotech. Jsi a zůstaneš vždy naše pravá Matka a právě pro nás jsi přišla před 600 léty k nám. Jistě jsi viděla tisíce našich předků na kolenou před svým milostným obrazem. A jako jsi je chránila po celé věky, prosíme i my za Tvou milostnou ochranu a pomoc v této době pro spásu všech lidí na celé planetě. Známe Tě, důvěřujeme Ti a miluje-me Tě. Věříme, že Tvá cesta je pro nás jediná, která nás vede přímo do Tvé náruče a do náruče Boží.

Prosíme Tě zvlášť o pomoc pro naše bratry a sestry, kteří dosud nepoznali Tvou a Ježíšovu lásku. Vypros milost Svatého Ducha zvlášť pro tyto duše.

Prosíme Tě o Tvoje požehnání v tento fatimský den!

Ať je slaveno, chváleno a velebe-no Tvé Neposkvrněné Srdce v plné jednotě s Božským Srdcem Tvého milovaného Syna, jemuž se zcela odevzdáváme a zasvěcujeme. Svěřu-jeme Ti v plné důvěře budoucnost naší a našich drahých, vždyť jen s Ježíšem a Marií můžeme mít naději na naši jistou cestu do věčné spásy.

Do Tvých mateřských rukou zvlášť svěřujeme Svatého Otce, bis-kupy a kněze, všechny nemocné a trpící celého světa. Vypros milost poznání všem, kteří dosud nepo-chopili Tvé poslání. Do mateřské náruče přivíň všechny naše děti, aby nebloudily a nepodléhaly nástrahám světa a zla. Dej poznat sílu své přimluvy všem, kteří nás předešli do věčnosti a nám vypros setkání s nimi v nezměrném Božím milos-denství.

Vlož do srdcí nás všech vroucí a odevzdané - skrze Marii k Ježíši!

Ladislav Šotek

POSVĚCOVÁNÍ VŠEDNOSTI (2)

Velikonoční mystérium je osla-vou způsobu, jakým se Bůh snížil k člověku. *"Stal se jedním z lidí"* (Fil 2,7). Aby se nám přiblížil, odložil všechnu svou vznešenost abychom mohli *zůstávat v něm a on v nás* (Jan 15,5). Jeho **nenápadnost** je způsobem jeho přiblížení, sblížení, ztotožnění. Je nenápadný a skrytý, aby nám dal možnost být *blaho-slavení, kteří neviděli a uvěřili* (Jan 20,29).

Když mu večer (společně) děku-jeme za to, že byl celý den s námi a v nás, není to jen modlitba díky. Je docela možné, že to bude i omlu-va: byl jsi mezi námi, a my jsme na Tebe neměli čas, tak málo jsme se Ti věnovali.. byl jsi v nás, a my jsme si Tě nevšimli. Možná, že to bude i otázka: Opravdu jsi byl s námi? *Pane, kdy jsme tě viděli?* (Mt 25,37).

Byl a je skutečně **v každém z našich bližních**. Prožívá každé naše slovo, každý náš pohled, ba i každou naši myšlenku, prožívá naši ochotu i nevlídnost, naši ohledu-plnost i naše pohrdání, naše po-hlazení i naše údery. *Cokoliv jste učinili jednomu z těchto nejmenších bratří, mně jste učinili.* (Mt 25,40). Tato jeho nenápadná, a přece sku-tečná osobní všudypřítomnost je nesmírný dar, jímž chce Bůh po-světit všechno naše konání.

Není to snadné, vidět Krista v těch, které potkáváme. Než se naše víra prohloubí a než se naše srdce rozšíří, učme se potkávat Jej v těch, kteří jsou nám nejbližší, učme se to spolu s tím, s nímž *tvo-říme jedno tělo*. A to bude kvas, který by měl vzcházet, aby *zky-nulo všechno* (Mt 13,33).

Ježíš ví, že to není lehké, je při-praven nám pomáhat, proto je **v nás**. Ale i v nás je **tichý a ne-nápadný**. Snadno jej překryje hluk a vzruch, který necháváme pro-cházet svým srdcem. Právě všechno to, co není On, se k nám tlačí s vel-kou vyzývavostí, dává o sobě vědět s neodbytnou přitažlivostí, naléha-vostí až drzostí. Jak to udělat, aby-chom na Něj nezapomínali?

Potřebujeme něco, co by nám Jej připomínalo i tam a tehdy, když k tomu nemůžeme využít něco jako křížek či obrázek, co by nám jej připomnělo i na ulici, v obchodě, v práci, ve vlaku. Nejvíce nám utkví-vají v paměti ty okamžiky a okolnos-ti, které nám přinesly citový vzruch, ať už příjemný či nepříjemný. A protože takové situace se často opakují, předem se na ně těšíme nebo z nich máme obavy. Stává se nám, když se ráno probudíme, že nám tato očekávaná radost nebo obava samovolně vyvstane v mysli. Když se nám podaří spojit tyto záchvěvy citu s vědomím Ježíšovy přítomnosti v nás, začneme si vy-tvářet "automatické body setkání" s Tím, koho milujeme.

Potřebujeme k tomu **ráno chvíli klidu**. Ještě než otevřeme srdce každodennímu přívalu starostí a obav, shonu a úzkostí, námahy a očekávání, únavné všednosti a skličující jednotvárnosti a zklamání, ale i drobných i větších potěšení, musíme si na chvíli **z očí do očí** promluvit s Tím, který to všechno bude prožívat s námi, ale na kte-rého asi v tom kolotoči nebudeme mít pomyšlení. Předložme mu již teď předem všechno to, co nás čeká.

Ukažme mu již předem to, co víme o nastávající dni, i to co nás pře-kvapí. Poděkujme mu předem za každou radost, kterou potkáme. Řekněme mu již předem, že žádná ta radost není pro nás důležitější než On. Že se na ty radosti těšíme, ale jestliže by Mu to udělalo radost, když se některé zřekneme, aby potěšila třeba někoho, kdo to velmi potřebuje, ať si je od nás vezme už teď. Poděkujme mu již teď za všech-no nepřijemné, co nás čeká. Řekně-me mu, čeho se bojíme, co pro nás nebude lehké, ukažme mu to, co asi nebudeme dělat rádi, a zeptejme se Ho, jak On snášel břímě všedního dne. Složme do jeho rukou už teď každou nepřijemnost, kterou bude-me moci prožít jakožto příležitost, abychom mu ukázali, že jej miluje-me. On po nás nechce nic mimo-řádného, zatím chce od nás jen ten jediný den, tak jak se seběhne. Že by nám nestál za ten jeden den?

Až se ten každodenní kolotoč roztočí, On se nám připomene. Poděkuje nám překvapivým způsobem za každou tu snesenou nepřijemnost, kterou jsme mu již předem darovali. Ty nudné všední úkony, kterých jsme se včera chtěli zbavit a hodit je na krk někomu jinému, nám připomenou Ježíše, neboť už ráno jsme mu je z lásky darovali. Budeme pojednou překvapeni, že nás leckterá nepřijemnost neodpu-zuje, jak tomu bylo dříve, ale že je vítanou příležitostí k malému dárku pro Milovaného. Když se nám teď vynoří ze srdce modlitbička "Ježíši, Maria, miluji vás, zachraňte duše!", nebude to fráze, stojí za tím ty již ráno obětované těžkosti, které do-kládají, že jsme to mysleli vážně. A protože i On to myslí vážně, najde si tu duši, která potřebovala už je-nom tu naši drobnou nepřijemnost, aby jí bylo pomozeno.

A jestli se nám to dnes podařilo třeba jen jedinkrát, i to stačí, aby-chom zakusili, že tomu tak skuteč-ně je. Zítra si vzpomeneme možná již dvakrát a objevíme nový druh radosti, která nezávisí na náhodě, která je podmíněná jen tou naší **dobrou vůlí**. Pocítíme radost, která se od těch jiných časných radostí liší tím, že bychom ji hrozně přáli i těm ostatním. Asi bychom jim to nedokázali vysvětlit. Ale můžeme jim dát okusit této radosti, když je překvapíme svou dobrou pohodou. Banální slůvka "Dobrý den!" se z fráze změni v opravdové přání, které se zračí v našem hlase i v našich očích. Možná, že se někdo zeptá sám sebe, co se nám stalo? Dovolili jsme Ježíši, který byl již tak dlouho nenápadně v nás, aby se malinko, malinko a nenápadně uká-zal.

Večer si s Ježíšem opět z očí do očí povíme, kolikrát jsme se "po-tkali". Zítřek, který byl včera oba-vou, bude novým darem, jenž umožní nová setkání. Jen je třeba vstát o pět minut dříve, abychom měli čas na ničím nerušený **krátký ranní rozhovor z očí do očí**. Je velmi důležitý.

Václav Uherský

Křesťanské kulturní stře-disko a cestovní kancelář BARTHOLOMEUM v Pardu-bicích zve na putní zájezdy:

Mariazell - Vídeň - Pernštejn

13. 5. - 15. 5. 1994

cena 995,- Kč (v ceně je 1 nocleh, doprava, pojištění, průvodce)

Lurdy - Paříž - La Salette

10. 6. - 18. 6. 1994

cena 3500,- Kč + 510 FRF

(v ceně je 6 noclehů, 3 večere, cesta, pojištění, průvodce)

duchovní doprovod, duchovní i zábavný program, česká mše sv. i cestou ve významných ka-tedrálách Francie

Příhlášky: Bartholomeum - nám. Republiky Pardubice - prodejna; tel.: 040/513642;

kancelář - Benedettiho 497 530 03 Pardubice; 040/21891

JSTE KRISTOVÝMI SVĚDKY!

Lothar Zenetti

Jsme přesvědčeni, že křesťanství musí být něčím víc než pouhým řádným životem, účastí v nějaké organizaci, osobním potěšením z uspo-kojení nějaké duševní potřeby. Křesťanství dnes chápeme jako spo-lupráci na spáse světa, který je povolán k tomu, aby se stal "novou zemí" - chápeme křesťanství jako účast na nové evangelizaci lidstva, jak k ní opětovně vybízí Jan Pavel II. Neexistuje tedy žádné křesťanství jako pouhá soukromá zbožnost jed-notlivce. Kdo svůj život miluje, ten ho ztratí. Kdo ho však kvůli Kristu a péči o blaho druhých pozbu-de, ten ho opravdu získá. Křesťan, tím že hlásá radostnou zvěst, pokračuje v tom, co začal Kristus. Přirozeně má podíl na údělu svého Pána: Je odmítán. Potřásají nad ním hlavou, vysmívají se mu, nadávají mu, ne-návidí ho, pronásledují. Křesťan však zůstává pevný a klidný. Jestli se projevuje jako veselejší a ochot-nější partner lidí kolem sebe, do-svědčuje tím - i beze slov - životnost radostné zvěsti Evangelia a získává

druhé pro svoji víru. Bez této vůle vydávat svědectví je křesťan nemyslitelný. Církev je svou podstatou apoštolská, a proto misionářská, evangelizátorská.

"Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy!" (Mt 28,19) - to je pověření od Pána pro všechny jeho učedníky. Ve Skutcích apoštolských se píše: "Každý den učili dále v chrámě i po domech a hlásali radostnou zvěst, že Ježíš je Mesiáš" (5,42). A i když jim židé před soudem hrozili, ujišťovali: "Je přece nemožné, abychom mlčeli" (Sk 4,20). Pověření od Pána je pro ně po-svátnou povinností. Apoštol Pavel říká: "Běda, kdybych Evangelium nehlásal!" (1 Kor 9,16)

Toto pověření od Pána vymizelo z povědomí katolíků, náboženství se považuje jen za soukromou věc. Člověk nechce sám, aby byl v té věci obtěžován, a proto se do ní neplete ani u druhých. Říká: "Hlavně, že je člověk slušný!"

A tak se z křesťanství stává jen věc mravnosti. Ten, kdo zachovává příkázání, už je dobrým křesťanem. Ale Kristus chce od svých učedníků víc. Chce následování, chce, aby svědčili o radostné zvěsti slovem i životem. Od dob reformace si katolíci zvykli obhajovat se. V pevných zákopech víry přestáli valící se útoky protestantismu, osvícenství, zednářství, liberalismu, marxismu, nacismu i všeho ostatního, co kdy na Církev útočilo. Zůstali věrní, odolali. Ale zvykli si na obranný postoj. Zapomněli, že Ježíš své učedníky poslal do světa. Nebylo řeči, že by měli vyčkávat, až ti druzí někoho kvůli víře vyhledají. Ani stopy po postoji: "Nesahejte mi přece na moje náboženství!" - Nybrž jít za druhými, oslovovat je, přesvědčovat, dávat jim podněty - v každém případě: Vydávat svědectví! Naši dnešní úlohou je znovu se do toho vážně pustit. A k tomu několik rad jako pomůcka:

Protí posměchu a štvání

Stále znovu se my křesťané bu-deme dostávat do rozhovoru s lidmi, kteří nemají stejnou víru jako my. Jistě mezi nimi jsou lidé, kteří mají zájem a snahu poznat pravdu. Musíme je mít v úctě a musíme jim na-prosto upřímně věnovat svůj zá-jem i všechn svůj čas a námahu (a modlitbu!). Ale ve velmi mnoha případech jde o lidi, kteří chtějí štvát a zasmívat se. Nejde jim o pravdu, protože moc dobře vědí, že kdybychom my měli pravdu, oni by museli změnit celý svůj život. Všech-no si dopřát je přece pohodlnější než od sebe něco vyžadovat. Z kopce se míč kutálí sám. Do kopce to stojí námahu. Obejít se bez Boha, po ni-čem se neptat - to je konec konců jistě lehčí než žít podle Boží vůle.

Dobrá, ale proč si takový člověk stále znovu začíná z Boha a církve tropit posměch a vtípkovat o nich? Protože mu posměch pomáhá ospra-vedlňovat před sebou i před dru-hými jeho vlastní nepořádný způsob života a nepřiznaný neklid svědomí. "Faráři" a ti, "kdo chodí do kostela", musí prostě být špatní, jinak by je on musel brát vážně a dělat, co ří-kají - a to on nechce. Slabosti je možné najít všude. O "nehodných papežích" - a nebyl jich ani deset - mluví každý a zná zpaměti všechna jejich jména a nepravosti. O těch ostatních více než 250, z nichž asi 31 bylo mučedníků a 78 světců vy-znavačů, neví a nemluví nikdo. Na ty se lidé neptají. - Snad není příliš vzdálen pravdy ten, kdo řekl: Kdyby už neexistovalo 6. přikázání, většina lidí už by neměla proti církvi nic. Opravdovým ateistům - jestli vůbec nějak existují - by museli být Bůh a církve lhostejní, takže by jim ani nestálo za námahu ustavičně štvát proti věcem, které podle jejich mínění vůbec neexistují. - Kdo vždy a všude víru pomlouvá, prozrazuje tím, že se od ní zdaleka neoprostil. Útočí, protože to je jeho obrana. Za-sažený pes štěká.

Mnoho křesťanů se bojí mluvit o víře a jsou rádi, když je druzí ne-chávají na pokoji, protože mají strach, že na argumenty druhých nestačí. Snad to párkrát zkusili, ale museli přiznat, že to nemá smyslu. Protivník má své argumenty připra-vené a na všechno mu člověk prostě neumí odpovědět. Tak se mnozí vzdali. V srdci si buď křesťanem, a druhé nech, ať mluví, co chtějí!

Je to pravda: Při leckterém hru-bém posměchu pomůže jenom jed-no: Na hrubý pytel hrubou záplatu. Kdo to neumí, ať se diskusí raději vy-hne: "Takovýmhle neuctivým tónem, jakým se zde začalo, se nehodlám o náboženství bavit!" - "Mám dojem, že už jste se dávno nedomlil. A s ta-kovým člověkem se nedá mluvit o náboženství."

Totéž platí i o těch, kdo si volí ni-koli pravé náboženství, ale nábožen-ství pokud možno zajímavé, nebo kdo se hlásí k soukromému nábo-ženství, které je změtí toho, co vy-četli z různých knih, a které je k ni-čemu konkrétnímu nezavazuje, při-čemž však považují všechna kře-stánská vyznání za "malá" a "úzkoprsá", kdežto svoje mlhavé frá-ze za "velkorysé" (což vyhovuje pře-devším jejich morálnímu postoji!). - Ani zde nemají rozhovory smysl potud, pokud ten druhý považuje svůj postoj za zajímavý, místo aby byl pokorný vůči Bohu i vší pravdě. Nejlepší někdy bývá mlčení. I Ježíš mlčel ke všem obviněním, takže se Pilát zeptal: "Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!" (Mk 15,4-5). Avšak přirozeně existují i situace, ve kterých se mlčet nesmí.

Nenech se zastrašit: Jednou jedi-nou posměšnou poznámkou se dá uvést v pochybnost každý světový názor. Každý hlupák se může po-smívat životnímu dílu básníka či vědce, Goetha nebo Michelangela či Picassa. - Budovat je těžké. Než člověk dospěje, potřebuje léta růstu a zrání a mnoho práce a starostí rodičů, kteří mu dali život a vycho-vali ho. Malý kousek kovu, vy-střelený z pistole, stačí, aby všechno zničil během zlomku vteřiny. V oka-mžiku je možné vyhodit dům do povětří, ale k jeho vystavění je po-třeba mnoho času a práce. O víře pochybovat nebo se jí vysmívat je snadné. Kdo se chce ospravedlnit, přinést důkaz, někoho přesvědčit, ten musí své přesvědčení budovat ja-ko stavbu kámen po kameni. K tomu je také zapotřebí mnoho času a ná-mahy, musí umět přemýšlet a vyjá-dřít se. Při diskusí je vždy v nevyho-dě. Proto se nesmíme nechat zatlačit každou drzou prázdnou hlavou do obrany. Přinuťme takového člověka, aby sám vyznal a zdůvodnil svůj světový názor a uvedl důkazy pro svoji nevěru: "Tak mi přesvědčivě dokaž, že žádný Bůh nemůže exis-tovat. To, že ho nevidíš, to ještě není důkaz!"

Leckdy bychom měli klidně po-ložit protiotázku, která odhalí nedo-statky ve znalostech druhého: "Po-važujete Bibli z větší části za zfal-šovanou? To je zajímavé - kterou větu například? A kde a kdy došlo ke zfalšování?" Nebo: "Která Kristova slova byste tedy uvedl na důkaz to-ho, že nechtěl, aby byla církev a aby byly svátosti?" Nebo: "Mluvíte o círk-vi. Zajímalo by mě, co si vlastně myslíte o konstitucích "Lumen gen-tium" a "Gaudium et

spes"? - Co to je? No, nejdůležitější spisy o církvi - z II. Vatikánského sněmu. Měl byste si to přečíst, když o něčem takovém chcete mluvit! To jako by někdo mluvil o komunismu, a nikdy ještě neslyšel o Karlu Marxovi!"

Ať posměváček řekne, v co on věří: "Dobrá, teď vím naprosto přesně, proti čemu jsi a co tě štve! Ale teď zase ty vypravuj, pro co vlastně jsi ty. A v co věříš!"

Staré řečnické pravidlo říká: Na začátku své řeči si musí člověk lidi naklonit. Začni tedy pokud možno uznáním nějakého kladu: "Stále slyším, jaký jste svědomitý pracovník, a vím, jak se staráte o svou rodinu. A tak mě trochu překvapuje, jak lehkomyslně teď mluvíte. Není možné, aby to bylo vaše osobní, promyšlené mínění, to jen asi opakujete něco, co jste slyšel od druhých."

"Je-li mnoho posluchačů, radí kdosi: "Neříkej: nesouhlasím s vašími posměšky! - Tím by ses stavěl sám proti všem. Vyhmátni si hlavního "řečníka" a jednej, jako by byl sám: "Nebaví mě poslouchat tvoje štvání!" A ještě líp: "Tvoje štvání tady nechce nikdo poslouchat!" Tím posměváčka izoluješ a převedeš posluchače na svou stranu. Většinou se jen pasivně připojí k druhému. Kdo jim nejvíc imponuje a kdo se zdá silnější, za toho se postaví.

Chce-li se druhý jen vysmívat, jistě nemá smysl mu dávat vážnou odpověď: "Neházejte perly sviním!" (Mt 7,6). Snad bys mohl ukázat na nesmyslnost protivníkovy tvrzení tím, že začneš přehánět: "Že má papež zlatý telefon? To nic není: To můj strejda má kamaráda a ten má bratra a ten zná jednu uklízečku a její dcera už byla v Římě. A ta sama na vlastní uši slyšela, že papež po-užívá kapesníky z ryzího zlata. A to je něco!"

Nestřílejte z kanónu na špačka! Ne-cituj všechny církevní Otce a neměj dlouhou řeč, kde stačí malá trefná poznámka. Přirozené humorné glosy nebo názorná přirovnání dokáží většinou víc než hluboce zdůvodněné důkazy víry.

Uměj posměšky odmítat: "A víte už, co je nového...?" Nebo: "To jsou jen samé posměšky, pojďme mluvit o něčem kladném!"

Lžička medu dokáže zlákat, jak jednou prohlásil sv. František Saleský, víc než sud octa! Buďme k sobě milí. Pak často napadne správná odpověď sama sebou. Dívka, která od svých kolegů často slyšela, že oni v Bohu nevěří, na to odpověděla: "Ale jistě v něho věříte, vždyť je ve vás tolik dobrého!" A nedostala na to žádnou odmítavou odpověď.

"Přemáhej zlo dobrem!" To napsal sv. Pavel (Řím 12,21). Nebuď uražený ani jedovatý! Nenávidíme hřích a blud, ale milujeme hříšníky a bloudící. Navenek často nevidíš výsledek. Dál se vtipkuje a štve. Ale přece se v srdcích posměváčků něco mění! Stávají se neklidní. Snad jsi jediný, kdo může tento neklid způsobil, ale i ho také opravdově zbavit. Nemůžeš vždycky přesvědčit, ale ovlivnit můžeš. A zkus tomu, kdo se posmívá, pomoci a udělat radost, kde můžeš. - "Nechceme přece druhé odradit, ale získat."

(Přeložil Zdeněk Fišer)

JITŘENKA

V Novém zákoně je místo, které na mě vždy mocně působilo svojí přímo lyrickou krásou, které se mi však právě proto zdálo vždy jaksi podezřelé. Nalézá se ve druhém listě sv. Petra, tam kde mluví o světle, které svítí v temnotě "dokud se nerozbřeskne den a jitřenka vám nevzejde v srdci."

Jitřenka, která vzchází v našem srdci! Zdánlivě novější výraz, těžko očekávatelný od bývalého rybáře Petra. A čím méně je pravděpodobné, že tato formulace pochází skutečně od onoho rybáře, stojícího přece oběma nohama pevně na zemi, tím více sílí podezření, že mají přece jen pravdu ti exegeté, kteří vyvozují vznik Nového zákona z básnické síly pozdějších generací křesťanů. Z ní prý také pochází vyšperkování ve skutečnosti prozaického Ježíšova života záznaky, mýty a mystikou. Ve zpětném pohledu prý podali Ježíšův život ve světle orientálních náboženství a z neúspěšného Ježíše udělali mýtickou postavu, podobající se svou velkolepostí Otci. Evangelium sv. Jana je prý tím nejtypičtějším produktem takového mýtického básnění.

Čím déle jsem však přemýšlel o těchto teoriích, které se časem již staly starou dobrou tradicí, od Da-vida Friedricha Strausse až po dnešní "katolické" náboženské knihy, tím více jsem si uvědomoval, že tyto teorie nic nevysvětlují, ale že nepravděpodobností je zde naopak stále více. Představa přeměny apoštolů na lyriky není o nic méně nepravděpodobná, než představa masového rozmachu básnického umění ve starých křesťanských obcích. Takový výklad by sám vyžadoval vysvětlení především. Jestliže setkání s Ježíšem není dostatečným vysvětlením pro přeměnu apoštolů v lyriky, pak tím méně je pravděpodobná taková proměna celých pozdějších generací křesťanů při jejich setkání s nepřeměněnými hlasateli evangelia. Jinými slovy: Tvrzení, že slova o vzcházející jitřence pocházejí od Petra je nepravděpodobné. Že však pocházejí od někoho jiného, je ještě nepravděpodobnější. Pak je ovšem nepravděpodobný celý Nový zákon. A přece existuje.

A jak jsem tak přemýšlel o tom, jak přesto taková nepravděpodobná lyrika, jako ta o jitřence, může vůbec existovat, vstala přede mnou náhle jiná myšlenka: A co když ta jitřenka nemá s lyrikou vůbec nic společného? Co když Petr adresá-tům svého listu prostě sděluje skutečnost, kterou sám zažil? To místo s jitřenkou lze nejlépe vysvětlit bez toho, že bychom tento odstavec považovali za lyrický příměr. Petrovi opravdu vzešla v srdci jitřenka! Je to pro něho zrovna tak reálná skutečnost, jako ryby, které kdysi lovil v moři. Petr se nestal lyrikem, ale zůstal realistou. Petr prostě a střízlivě popisuje skutečnost. Jeho dopis je proto tak krásný, protože tak krásnou je skutečnost o které svědčí. To je ten klíč, který nám otevírá a objasňuje nejen ono jedno místo Písma, ale celý Nový zákon. Nejedná se o báseň, ale o realitu!

To můžeme při vši skromnosti prohlásit za přímo kopernický obrat v celkovém pojmání bible. Tradiční racionalističtí exegeté považovali vše nadpřirozené a zázračné v Novém zákoně za pouhý mýtus. Strauss byl mezi nimi první, Bultmann nejmilivnější. Text vysvětlovali básnickou fantazií autorů. To jest vysvětlovali známé z neznámého. Text přece máme před sebou, nikoliv však jeho autory. "Nedrželí jsme se přece ně-jakých chytrácky vymyšlených bájí, když jsme vám zvěstovali opětovný návrat našeho Pána, Ježíše Krista, v plné moci" - tak je psáno téměř bezprostředně před oním místem o jitřence. Petr tím vysvětluje své zvěstování, neboli, jak se mezi exe-gety říká, své kerygma. Exegeté udě-lali z tohoto vysvětlení cosi, co tepr-ve vysvětlení vyžaduje a toto cosi, vyžadující vysvětlení (text), vysvětlují něčím, co vyžaduje vysvětlení ještě více (básnickou silou společenství).

Petr zde svým vysvětlením jasně poukazuje na tradiční exegetické výklady, jakoby je sám již předvídal. Řecké slovo pro báje je totiž v pů-vodním textu mythoi. Velkolepost Pána není tedy mýtem, ale skuteč-ností. Petr není lyrik, nýbrž očitý svědek. Existuje-li nějaký základní rys, který se přes rozdílnost autorů a literárních druhů táhne nezměně-ně všemi knihami Nového zákona, pak je to právě samovysvětlitelnost kerygmatu, který je skutečností, která se nevymýšlí, ale dosvědčuje. "Viděli jsme jeho slávu..." (Jan 1,14). "Bůh, který řekl: Ať ze tmy zazáří světlo, zazářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží veleb-nosti na Kristově tváři" (2 Kor 4,6). "To, co bylo od počátku, co jsme slyšeli a čeho jsme se svýma ru-kama dotýkali - míním tím Slovo života - to vám zvěstujeme" (1 Jan 1,1).

Kerygma je pozváním posluchačů a čtenářů, aby mohli vírou vstoupit do jím dosvědčované historické a přece nadzemské skutečnosti. Před tímto vstupem se víra zdá být sko-kem do tmy, po tomto vstupu však jako jitřenka vzešla ve vlastním srdci. Toto otevření dává každému věřícímu možnost stát se sám svěd-kem věřené skutečnosti, někdy i při-mo očitým svědkem. Křesťanští mystikové všech staletí se stali, kaž-dý svým vlastním způsobem, očitými svědky toho, co už bylo dosvědčeno biblickým kerygmatem. Bez ohledu na různost jejich zkušenosti, spíri-tuality a jejich individuálních osob-nostních rysů, všichni, od sv. Ře-hoře Nissánského, přes sv. Fran-tiška z Assisi až po sv. Maxmiliána Kolbeho, všichni svědčí o téže sku-tečnosti a tomtéž Pánovi. Nepotře-bovali tak zvanou historicko-kritic-kou metodou hledat zbytky postavy historického Ježíše, rozplývající se v mlze skepse. Spíše vstoupili do plného světla jeho velebnosti a ve svých vlastních zkušenostech znovu poznali to, co už dosvědčovali Petr, Jan a Pavel. Spolu s nimi se stali občany jim všem společného světa. Přes veškerou různost kulturní for-mace, vzdělání a sociálního zařazení vytvořili svojí zkušeností duchovní společenství, umožňující hlubší vzá-jemné porozumění, než jaké je mož-né v pouhých dočasných společenstvích. Takový pater Pio měl jistě snadnější přístup ke sv. Pavlovi, nežli třeba Bultmann k P. Piovi. Edi-ta Steinová si jistě rozuměla se sv. Klárou z Assisi lépe než kterýkoliv hlubinný psycholog tohoto století s ní.

Zastánci racionalistické exegeze stojí též před problémem, jak vy-světlit, že tolik očitých svědků se stalo i mučedníky. Vždyť pro své básně těžko někdo půjde na smrt. I zde je nápadná kontinuita od mu-čednické smrti apoštolů až po kře-sťany trpící pod hnědým nebo ru-dým násilím tohoto století. V doku-mentaci o mučednících prvých sto-letí po Kristu máme svědectví o tom, že byli připraveni zemřít nikoliv za sebe, ale za někoho jiného. Umírali pro jiného a svědčili o jiném. Jejich hlásání zmrtvýchvstalého Krista je stejně tak málo básnickou fantazií, jako jejich smrt smrtí pro nějaké ji-mi vytvořené mýty. Jejich kerygma i jejich smrt se stávají srozumitel-nými pouze před Tím o němž svěd-čili.

Stejnou kontinuitu vidíme i v ji-ných svědectvích o Pánu - ve svě-dectví zázraků. Zjevení slávy Pána, které začalo jeho zázrakem v Káně (Jan 2,11), pokračuje dále po celá staletí církevních dějin až po Lur-dy a všechny ty zázraky dnešních dnů, jejichž uznání se svět tak tvrdošjně brání. Z jakéhosi nepo-chopitelného důvodu připojují se k tomuto odporu i zastánci racio-nalistické exegeze. Sahají po nej-podivnějších vysvětleních jen aby nemuseli přijmout jediné přijatelné vysvětlení zázraků Nového zákona, že totiž nadpřirozeno proniklo na svět, že Bůh se stal člověkem.

Považuje se za vědecké vynaklá-dat obrovskou energii na vyhledává-ní vědecky přesných postupů a me-todik, majících umožnit nalezení his-torického Ježíše, ale jeho nalezení a přijetí se považuje za nevědecké. Kriticky zpochybňovat texty Nového zákona se považuje za vědecké, je-jich přijetí za nevědecké. Avšak hle-dání, které nalézat ve skutečnosti nechce, je pouhým sebeklamem.

Otázka, na kterou nechceme odpověď, je neupřímnou otázkou. Tomu, kdo si činí nárok na racio-nalistické vysvětlování světa, nabízí Nový zákon pouze neočekávané a zarážející skutečnosti. Trvání na ra-cionalistické exegezi se přitom uka-zuje být pouze známkou duševní nepružnosti a zakonzervované zvy-kovosti, bránící se připuštění faktu, že do materialistického schématu světa pronikl nadpřirozený a nevy-počitatelný prvek. Tak se racionalis-tičtí exegeté chytají i toho nejmen-šího stébla, jen aby nemuseli při-znat žádný zázrak, zjevení ani bož-ství našeho Pána. Dosahují však pravého opaku toho oč se snaží. Je-jich odmítání historických svědectví činí z celé historie křesťanství jen nevysvětlitelnou záhadu. Všechno se stává podivným a pošetilým. Apošto-lové, mystikové a mučedníci se stávají problémem jak pro historiky, tak pro psychology. Jak si vysvětlit jejich chování? Kdo však uvěří ve slávu Ježíše Krista, tomu vzejde ji-třenka v jeho srdci.

Paul F. Sandler, Morgenstern
(z *Umkehr 2/93 přeložil Arnošt Loula*)

OSAMĚLÝ PES

Jaroslav Olšava

Asi tři sta metrů od silnice stojí na pokraji lesa chalupa. Bydlí tam starší opuštěná paní. Je nemocná, těžko si dojde k autobusové zastávce, aby si dojezdila nakoupit nebo k lékárně. Nenašel se nikdo, kdo by jí pravidelně posloužil, venkov je v celo-denním zaměstnání a charitní po-mocnice nejsou. Proto jsem jednou týdně vozil té paní nákup a když bylo potřeba i léky. V zimě jsem nosil od silnice zboží v ruksaku. Byly to cesty plné nevídané romantiky. Ta-kové brodění se sněhem po kolena za bouřlivé metelice není bez kouzla. Dnešní člověk obdivuje půvaby pří-ro-dy nejraději z jedoucího auta nebo vlaku. Ovšem to není nikdy to pravé. Jen se neboj vkročit srdnatě do bičující sněhové bouře a teprve v ní uslyšíš pravý zpěv drsné Vysočiny.

V létě musela paní do nemocnice a mně zůstal na krku její pes. Je to pěkně rostlý bernardýn. Denně v po-ledne jsme mu vozil v konvičce po-lévku a chléb. Auto jsem strčil do stínu a šel jsem s kabelou ke sta-vení. Už z dálky jsem slyšel radostné křučení. Odemkl jsem vrátka a to zvíře se válelo radostí po zemi. Po-tom Astor šel vedle mě do chodbičky, kde na široké lavici ležel a hlídal. Teď vyl a vydával zvuky, prozra-zující jeho velkou radost. Kdo se vy-zná ve zvířecích projevech, slyší v nich vyjádřenou spokojenost. Vylil jsem do misky polévku s masem a kus chleba s kostí jsem položil na plechový talíř. Kbelík vody měl tu stále naplněný. Pes se podíval na prostřený stůl a nehnul se. Ač hla-dový, nejevil zájem o potravu. Chtěl se nejdřív pomazlit, toužil po lidské přítomnosti a po drobtu něžnosti. Jakmile jsem se přiblížil k lavici, posadil se a svoji mohutnou tlapu mi položil na rameno. Díval se na mě velkýma očima krotce a něžně. Hla-dil jsem ho a drbal za ušima a pod krkem. Předl tiše a byl spokojen. Teprve až se nabažil, seskočil z lavi-ce a pustil se do oběda. Když usly-šel vrznout domovní vrátka, vyběhl na dvůr a díval se, jak odcházím.

Ten pes by mohl dát lekcí mnoha lidem. Spíše nežli po žrádlu toužil po lidském citu. Děti mají dnes snad všechno, co si přejí a co mají ti druzí. Bývají šizeny a upláceny bezdu-chými věcmi. Víc by jim prospělo, aby s nimi rodiče besedovali, hráli si s ni-mi a pomáhali jim v citovém vývoji. Ani staří rodiče nepotřebují mnoho věcí a darů, víc by je potěšilo, kdyby se u nich děti častěji zastavili a pobesedovali. Lidé bývají ochotni dát tomu druhému všechno možné i ne-možné, pouze na cit srdce a něžnosti bývají lakomí skrblicí.

RŮŽENCOVÉ SMÍRNÉ KŘÍŽOVÉ TAŽENÍ

V roce 1945 klečí před milost-ným obrazem Panny Marie, ochrán-kyně Rakouska františkán P. Petrus Pavlicek, který připutoval do Maria Zell poděkovat za šťastný návrat z války a také prosit za svou vlast. Rakousko je v té době totiž obsazeno čtyřmi velmocemi a prožívá těžkou dobu. Jako odpověď na své modlitby dostává P. Petrus vnuknutí: "Dělejte, co vám říkám!" Tato slova otci Pa-vlickovi nedají pokoj. Promodlí se k poznání, že je zapotřebí, aby vzniklo společenství modlitby růžen-ce ve smyslu poselství z Fatimy. Jeho členové se mají modlit v za-stoupení za ty lidi, kteří na Boha zapomněli a vyprošovat mír světu a Rakousku svobodu.

P. Petrus se dal s velkou horlí-vostí do díla. V rozhlasových kázá-ních, v lidových misiích a hlavně při putováních se sochou P. Marie Fa-timské získával členy do růženco-vého společenství.

Rakouská biskupská konference uznala oficiálně smírné křížové taže-ní 20. 3. 1949. Přesto, že v r. 1955 mělo půl milionu členů, svoboda Rakouska se zdála být v nedohled-nu. Např. ještě v prosinci r. 1954 řekl ministr zahraničí SSSR Molotov rakouskému ministru zahraničí Figlovi, že není žádná naděje na uzavření státní smlouvy. Tehdy řekl ministr Figl P. Pavlickovi, že nezby-vá už nic jiného než modlitba.

Překvapující obrat nastal v dub-nu r. 1955. Rakouská delegace v Moskvě po 300 bezvýsledných jed-náních, tedy proti všemu očekávání, dosáhla uzavření státní smlouvy, která otevřela cestu ke svobodě. Uprostřed mariánského měsíce, 15. 5. 1955, byla pak v Rakousku podepsána smlouva, kterou Rakous-ko svobodu získalo a v růžencovém měsíci říjnu r.1955 Rakousko opus-til poslední okupační voják. Nyní považoval P. Pavlicek své poslání za skončené. Biskup z Leiria/Fatimy mu však řekl: "Co jste udělali pro Rakousko, dělejte nyní pro celý svět." Od té doby se toto modlitební společenství obrátilo k nouzím celé-ho světa a hlavně k potřebě míru. Dnes je rozšířeno ve 107 zemích a má víc než 2 miliony členů.

Aby byla pro modlitbu růžence silněji motivována mládež, vznikl v rámci růžencového smírného kří-žového tažení v r. 1980 "mírový rů-ženec", společenství mladých křesťa-nů. Kardinál Fr. König uspořádal v r. 1982 smírné křížové tažení jako "consociatio fidelium" (modlitební společenství).

14. prosince r. 1982 se P. Petrus Pavlicek odebral na věčnost. V jeho duchu je společenství dále řízeno jeho asistentem P. Bennem Mikoc-kim OFM s gremiem vedoucích.

Jaké jsou cíle smírného křížo-vého tažení pro mír /RSK/?

1. Podpora zdravé mariánské zbožnosti. Pro splnění tohoto cíle pořádá RSK exercicie, vydává po-třebnou literaturu a členům posílá čtvrtletník "Modlíci se Boží lid", kte-rý zachovává církevní tradici a při-tom reaguje na výzvy doby.

2. Rozšiřování poselství z Fatimy. RSK chce lidem přiblížit dvě základ-ní myšlenky z poselství:

a/ myšlenku zástupného smíru

b/ připomínat rozjímavý charak-ter růžence.

3. Chce uskutečnit základní myšlenku P. Pavlicka, která je in-spirována Ježíšovým výrokiem v Mt 18,19: "Spojená modlitba je moc, která přitahuje na tento svět Boží milosrdenství." RSK chce soustředit sílu modlitby do duchovního prame-ne energie pro církev a svět, nasadit sílu modlitby za ohrožený svět, pro-tože "tomuto světu se vede špatně, neboť je víc zbraní než modliteb."

Co přináší členství v RSK svým členům?

Mnozí lidé děkují členství v tomto společenství za věrnost v modlitbě, za upevnění víry i rozřešení osobních problémů. Členem se může stát každý, kdo se denně pomodlí alespoň jeden desátek růžence a zahrne do modlitby velké záležitosti církve, tj. obrácení hříšníků, posvěcení Bohu zasvěcených osob, požehnání pro manželství a rodiny, mír ve světě. Dalším rysem člena má být rozhodnutí vykonávat svědomitě svou práci, být připraven pomoci, snášet trpělivě utrpení a starosti. Růženec má formovat denní život. Modlitba, práce a utrpení má být také zástupným smírem za lidi, kteří ztratili Boha.

Modlitba růžence v RSK neza-vazuje pod hřichem. Za všechny živé i zesnulé členy jsou slouženy měsíčně 3 mše svaté, ve Vídni, Fatimě a Čenstochové. 4x ročně mohou členové obdržet barevný časopis (v němčině) "Modlíci se Boží lid".

Členství je bezplatné. Je možné se přihlásit na adresu: Zentrale RSK, A-1011 WIEN, Postfach 695, Franziskanerplatz 4.

Modlitba P. Pavlicka OFM

Maria, královno srdcí a pro-střednice všech milostí, vypros všem lidem přesvědčení, že spojená modlitba je moc, která přitahuje Boží milosrdenství na tento svět, že mír je milost, která může být vyprošena věrnou modlitbou a obětmi celého národa. Dej, abychom usmířovali urážky učiněné Bohu a Tobě a zachránili mír. Amen.

PANNA MARIA OPĚT V PRAZE

"Pokrokové a osvícení" občané nového československého státu zvýraznili své uvědomění 3. listopadu 1918 poražením a rozbitím sochy P. Marie i sloupu, který stál na Staroměstském náměstí od roku 1652. Naproti tomu občané "konzumní materiální a postkomunistické" společnosti dovedli již v prvním roce existence nového českého státu ve spolupráci s krajanů přepřavit z USA a instalovat sochu P. Marie - "Naší Paní z exilu". Tato socha byla zhotovena z darů českých exulantů papežským sochařem Monteleonem v Římě a zde též slavnostně posvěcena kardinálem Mícarou 10. 12. 1954. V roce 1955 byla převezena do českého benediktýnského opatství v Lisle u Chicaga a zde 22. května slavnostně uvítána. Po dlouhá léta k ní putovali krajané a modlili se zde za osvobození vlasti od jha komunismu. A když byly jejich prosby vyslyšeny, nadešel čas ukončení komunistické nadvlády i v naší vlasti. Nadešel tak i čas splnit slib i přání našich krajanů a předat "Naší Paní z exilu" do Prahy, aby zde veřejně dokumentovala Balbínova slova, že "Milá je Panna Maria Čechům a milí jsou Čechové Panně Marii".

Ano, v období, kdy politické, hospodářské, sociální a ekologické problémy hýbou touto společností a snaží se nás plně ovládnout, přichází mezi nás Ona - v bílém mramorovém majestátu. Přichází pomalu a nenápadně - ale již je zde mezi námi. Od 4. září 1993 je ve "svém" kostele v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Strahově. Ale již se připravuje i ten druhý krok - slavnostní. Instalace sochy Naší Paní z exilu v "zahradní kapli" strahovského kláštera - její "zviditelnění" nad Prahou a naší vlastí. Tato slavnost se připravuje na sobotu 7. května.

Předpokládá se hojná účast krajanů, ale i věřících z Čech a Moravy. Vždyť kdo by nechtěl vidět a veřejně pozdravit tu, které po 40 let toto právo bylo upíráno.

Je však vidět i náznak kroku třetího - plnění slibu a odprošení za urážku v roce 1918: vystavět v Praze podle počtu hvězd u její hlavy dva-náct kostelů.

Do začátku 2. světové války se podařilo tento slib a zadostiučinění splnit. Byly vystaveny kostely Božského Srdce Páně na Vinohradech, sv. Václava ve Vršovicích, Krista Krále ve Vysočanech, sv. Anežky na Spořilově, Panny Marie Královny Míru na Lhotce, sv. Jana Nepomuckého v Košířích, sv. Františka na Chodově a též sv. Jakuba staršího v nově připojené čtvrti ve Stodůlkách. Devátý se začal stavět kostel P. Marie ve Strašnicích s nadšením a obtížemi. Pomůžeme s jeho dokončením a připravíme tak půdu pro výstavbu desátého?

Nejobtížnější bude krok čtvrtý - její návrat do středu Prahy na Staroměstské náměstí. Ale již též začal. Rekonstrukci a instalaci této sochy P. Marie však musí předcházet rekonstrukce vztahu k Panně Marii každého z nás a to je nesmírně obtížné a náročné.

Dr. František Reichel

Český výbor pro prevoz a umístění sochy Panny Marie z Exilu a Kláštera premonstrátů na Strahově ve spolupráci se Svazem českých katolíků v USA si Vás dovolují pozvat na

**Slavnostní instalaci sochy Panny Marie
v zahradách Strahovského kláštera v sobotu 7. května 1994**

Program:

10.00 hod. - Mše svatá v bazilice Nanebevzetí P. Marie nebo na nádvoří
- Průvod do Strahovské zahrady a pobožnost u sochy Panny Marie z Exilu
14.00 hod. - Zahájení 2. Mariánské pouti Prahou u sochy naší Paní z Exilu.
Pouť Prahou:
Pražské Jezulátko, P. Maria pod Řetězem, Týnský chrám.

Případnou finanční podporu na tento záměr prosím pošlete na účet KB Praha 1, č.ú. 44 645 - 011/0100.

Dr. František Reichel
tajemník výboru

Michael Pojezdný
opat strahovský
předseda výboru

MATKO STVOŘITELOVA

S touto invokací si většina věří-cích neví rady. A není divu. Vždyť nad touto skutečností žasne nejen člověk, ale i celá příroda. Jak se mů-že tvor stát Matkou svého Tvůrce?

Svatý Otec v závěru encykliky Redemptoris Mater nevysvětluje, ale osvětluje toto tajemství. Vysvětlit to-to tajemství je možné jen tak, že společně s archandělem Gabrielem, který oznamuje Panně v Nazaretě vtělení, poukážeme na "Moc Nejvyš-šího".

Svatý Otec nás upozorňuje, jak se denně na konci liturgických ho-din celá církev modlí: "Vždyť jsi porodila - k úžasu celé přírody - svého přesvatého Tvůrce."

Protože nevím, kdo by mohl toto tajemství vysvětlit tak jako Svátý Otec použiji jeho slov z encykliky Redemptoris Mater: "K úžasu příro-dy! Natura mirante!"

V těchto slovech antifony se odráží "úžas víry", který doprovází tajemství Mariina božského mateř-ství. Doprovází je v jistém smyslu v srdci celého stvoření a bezpro-středně v srdci celého Božího lidu, v srdci církve. Jak neslýchaně da-leko šel Bůh, Tvůrce a Pán všech věcí, v "zjevování sebe samého" li-dem! Jak zjevně překročil všechny hranice nekonečného odstupu, kte-rý dělí Stvořitele od stvoření! Již sám v sobě zůstává nevýslovný a nevyzpytatelný. Ale ještě více nevý-slovný a nevyzpytatelný je ve faktu vtělení Slova, které se stalo člo-věkem prostřednictvím nazaretské Panny.

Když Bůh od věčnosti zamýšlel povolat člověka "k účasti na božské přirozenosti", můžeme říci, že záro-veň zamýšlel v jistém smyslu "zbož-štění" člověka v souladu s jeho dě-dičným postavením, takže i po pádu do hříchu je Bůh ochoten "koupit" tento odvěký úmysl své lásky za "zlidštění" Syna, soupodstatného s Otcem. Celé stvoření a bezpro-středně člověk nevychází z úžasu nad tímto darem, který mu byl dán v Duchu svatém. "Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého přesvatého jednorozeného Syna."

Ve středu tohoto tajemství, ve středu tohoto "Úžasu víry", stojí Maria. Ona, svatá Matka Vykupitele, se o něm dověděla jako první: "Vždyť jsi porodila - k úžasu přírody - svého přesvatého Stvořitele." Konec citace z encykliky.

Jak by se nám mělo rozbušit srd-ce při této invokaci! Láskou k nebes-kému Oci za Jeho nesmírný, nepo-chopitelný dar, ale i láskou k Panně Marii, protože ona jako první uvěřila tomuto tajemství, přijal úkol, který jí tím nastával a tak se stala Pro-střednicí mezi padlým lidstvem a Záchranou, kterou nám Bůh nabídl.

Matko Stvořitelova, děkujeme Ti, že jsi nás přijala jako naše Matka, jako naše Paní, jako naše Prostřed-nice i jako naše Přímiluvkyně.

-kol-

PRONÁSLEDOVÁNÍ CÍRKVE

Farář Oborka stál na kazatelně a četl pastýřský list. Bylo to v roce 1950, kdy začalo prudké proná-sledování církve a proto farář četl list značně rozrušeným hlasem. Četl jej v kostele Narození Panny Marie v okresním městě Nové Strašecí. Toto město se stalo mimochodem velmi známým ve světě, neboť jako první na světě slavilo ve svém kos-tele výročí dvou tisíc let od narození Panny Marie.

Faráři list přivezli tajně dva mladí lidé na motocyklu a pan arcibiskup Dr. Josef Beran z Prahy nařídil kně-žím tento list přečíst, i když za to hrozilo pronásledování.

Tehdy byly zabráný totalitním režimem všechny křesťanské školy, nemocnice, sirotčince a charitativní ústavy a všechn majetek, který sloužil k udržování kostelů a těchto ústavů. Totalitní režim tehdy začal rozšiřovat myšlenku, že toto všechno slouží k obohacování církve a po-litické moci. Farář tedy četl list roz-rušeným hlasem

a když byl asi v po-lovici, přinesl mu ministrant na kazatelnu lístek se slovy: "Dejte si pozor, na kůru jsou esenbáci!" Farář však přece celý list přečetl. Byl rád, že to dokázal, neboť někteří kněží byli toho dne již ráno navštíveni es-tébáky a museli list vydat. Tak třeba pan farář ve Šlapánově u Votic si list několikrát opsal a měl jeden schovaný v rukávě a druhý v botě. Obsahem listu byla výzva k tomu, aby vláda ponechala křesťanské školy a charitativní ústavy církvi a aby byla v tomto směru náboženská svoboda. Neznám již nyní obsah listu přesně, ale hned po jeho pře-čtení přišel do sakristie jeden dobrý katolík a požádal o něj, uschoval jej a tak vím, i nyní po létech, kde by bylo možno jej nalézt.

Ve dnech po přečtení pastýřské-ho listu byli ihned všichni kněží za-voláni na okres k výsledku. Předse-da okresu se pohodlně usadil na velké křeslo, na jehož opěradlech posedávali dva mladí pochopové, po-hazovali v rukou revolvery a občas je s výkřikem na kněze namířili. Ně-kteří staří kněží se z tohoto výsledku cítili velmi nemocní, ba přímo ohro-žení na životě. Brzo pak následovaly tresty. Farář Oborka byl poslán na nucené práce v PTP, jiní kněží do Jáchymova, kde museli brát do ho-lých rukou radioaktivní rudu a po-dobně.

Napsal jsem o těchto věcech ro-mán, který se nazývá "Deváté blaho-slavenství" a nyní se připravuje k vydání. Byl léta schováván na pů-dách a ve sklepích. Pokud vy jste prožili nějaké pronásledování pro víru, napište o tom zprávu a zašlete na adresu: 257 91 Sedlec - Prčice 1.

P. Antonín Odvárka

ZPOVĚDNÍ TAJEMSTVÍ POD TRESTEM

Sv. Otec Jan Pavel II. u příleži-tosti setkání zповědníků římských bazilik 12. března promluvil o vý-znamu zповědního tajemství: "Náš Pán Ježíš Kristus ustanovil, aby se věřící vyznávali ze svých hříchů před služebníky církve. Tím samozřejmě je také dána povinnost absolutního tajemství obsahu zповědi vůči všem jiným lidem a také všem pozemským autoritám za všech okolností. Platné církevní právo odvozuje tuto povin-nost z Božího ustanovení a sice v kánonu 728, par.1, č.1 a kánonu 1456, par. 1 Kodexu pro východní církve, pro církev latinského ritu v kánonu 983 a 1388 Kodexu kano-nického práva. Je velmi pozoru-hodné, že téměř ve všech jiných oblastech nový Kodex sankce za přestoupení zmírnil, v tomto bodě však ponechal v platnosti nejvyšší tresty. Knězi, který slyší svatou zpo-věď, je bez výjimky zakázáno vyjevit identitu penitenta a jeho hřích. Co se týká těžkého hříchů, nesmí kněz o tom hovořit ani ve všeobecné for-mě. U všedních hříchů nesmí sdělit jeho druh a jednotlivý akt.

Nestačí však pouze mlčet o iden-titě osob a jejich hříších. Povinnost mlčenlivosti je nutno vztáhnout i na ta vyznání penitenta, při nichž se si-ce o hřích nejednalo, ale jejichž připomínka by mohla být pro něho nepříjemná nebo nepříznivá. Proto dekret Sv. Officia odsuzuje katego-ricky nejen porušení zповědní pečeti /DS 2195/, nýbrž i využití každého ze zповědi získaného poznatku, jež by mohlo s sebou přinést újmu pe-nitentovi. Tato absolutní povinnost držet v tajnosti hříchů a stejná po-vinnost mít se na pozoru, aby sdě-lení nějakého poznatku ze zповědi nezpůsobilo penitentovi škodu, zava-zují kněze a zakazují mu nejen eventuelní vyzrazení třetí osobě, nýbrž také narážky na obsah zповě-di ve styku s penitentem mimo svá-točný akt.

Penitent je na tom co do zdržen-livosti ohledně zповědního tajemství lépe. Nemá ani hřích, ani nesvolává na sebe kanonický trest, když spon-tánně, aniž by tím poškodil třetí osobu, sděluje mimo svatou zповěď, z čeho se zповídal. Je však povinen dbát, aby tím nedošlo ke znevážení svátosti smíření samotné, a já bych rád k tomu dodal, že z úcty ke zpo-vědníkovi by měl zachovat mlčení o všem, co mu on v důvěře v jeho mlčenlivost ve svaté zповědi říká. Cítím se zavázán také připomenout a zdůraznit to, co říká dekret Kon-gregace pro nauku víry /AAS 80, 1988, 1367/ o znemožnění a likvi-daci útoků na svátostný charakter zповědi, který je podnikán mnohými sdělovacími prostředky. Staly se pří-pady indiskrétnosti, které přinesly věřícím jenom škodu. Ať si nikdo nebere z toho příklad!

Kněžím bych chtěl připomenout, aby se varovali v tomto ohledu každé nemoudrosti, i když se jedná o nej-těžší případy, podléhající trestnímu zákonu, aby dokázali potlačit roz-hořčení a neodradili věřící od přijetí svátosti smíření. Kéž rozšiřují dvou-tisíciletý věhlas této svátosti, která má také své mučedníky. Z nich bych chtěl na prvním místě jmeno-vat sv. Jana Nepomuckého.

Věřícím, kteří přijímají svátost smíření, bych chtěl připomenout, že když si ztěžují na kněze jako zpo-vědníka, napadají člověka, který se nemůže bránit. Boží ustanovení a zákon církve mu totiž ukládají po-vinnost naprostého mlčení "až k pro-lití krve".

Věřím, díky Bohu, že tato kritika neplatí žádnému z vás. Pro všechny však platí toto napomenutí, my všichni musíme prokazovat ve stále modlitbě heroismus neposkvrněné věrnosti svatému mlčení.

Abych ale nevyvolal negativní do-jem, rád bych připojil i pozitivní věci. Především se raduji z velkého přílivu věřících, kteří v Římě i jinde, zvláště na poutních místech, přistu-pují ke zповědi. Vidím v tom znovu-zrození této svátosti, zejména mezi mládeží, jak se to projevilo zvláště na Světovém setkání mládeže v Den-veru. Když nechybí ochota ke zpo-vědi, nechybí ani zповědníci. Jestli se někdo obával, že svátost smíření upadne v zapomenutí, tak dnes jsme svědky jejího oživení. To zna-mená, že Duch svatý je stále pří-tomen a skrze nás a nad námi působí, aby našel svou cestu a my mohli přijmout plody jeho působení.

Proto se raduji. Přál bych si, aby naše dnešní setkání bylo radostným setkáním, předvelikonočním setká-ním s velikonočním přáním, plným radosti ze zmrtvýchvstání. Zmrtvýchvstání je stále přítomno ve svá-tosti smíření.

Mnozí povstávají k no-vému životu, také velcí hříšníci. Na tom mají zásluhu četná náboženská hnutí, která nově objevila význam svátosti pokání a odpuštění. Včetně kriminálních činů. Mluvil jsem i s takovými lidmi. Musíme stále při-pomínat velké svaté zpovědníky v církvi jako sv. Jana Nepomuckého, sv. faráře arského Jana Křtitele Vianneye a v našich dobách Otce Pia. Také v Římě známe mnohé velké zpovědníky minulosti i přítom-nosti mezi Otcí jednotlivých řehol-ních společenství. Jsou to opravdoví mučedníci zpovědnice.

Svá napomenutí a přání svěřuji milosrdenství Ježíše, nejvyššího a věčného kněze a prosbám svaté Panny Marie, Matky církve a úto-čiště hříšníků.”

Z L'Osservatore Romano

přel. R. Malý

S V Ě T L O V Y C H Á Z Í S C Í R K E V N Í M
S C H V Á L E N Í M
Č J . 2 5 6 / 9 4 O R D . Z 1 . 3 . 1 9 9 4 .

Zmíněné církevní schválení neznamena schválení případných zpráv a článků o tzv. soukromých zjeveních, protože tyto jsou uveřejňovány na základě směrnic papeže Pavla VI. ze dne 14. 10. 1966, které dovolují jejich zveřejnění s tím, že autor se předem podrobuje konečnému úsudku církve.

Sídlo hlavní redakce: Olomouc, Dolní nám. 24, PSČ 771 00, telefon a fax 068/52 228 03. Zde se také Světlo sází a tiskne.

Filiální redakce Brno, Pionýrská 19, PSČ 602 00, tlf. 05/75 88 67.

VĚROHODNOST EVANGELIÍ OBHAJUJE RABÍN

Zpráva o obhajobě historičnosti evangelií právě židovským autorem, publikovaná mezinárodním zpravodajským periodikem Time, může se zdát být vhodnou nejspíše do rub-riky "kuriozit". To, že tento autor ještě navíc cituje kardinála Ratzin-gera, strážce katolické ortodoxie, se zdá být ještě nepravděpodobnější. A přece je to pravda. Jedná se o ra-bína a profesora religionistiky na ji-hofloridské univerzitě, Jacoba Neu-snera.

Tento židovský učenec byl požá-dán jmenovaným americkým týde-níkem, aby se vyjádřil k novému fe-noménu na poli exegetiky, k tak zva-nému Jesus seminar. Pan profesor vyhověl a jeho posudek byl neče-kaně zdrcující. Co to vlastně je, ten Jesus seminar? Je to skupina asi šedesáti protestantských vědců, kte-rá přivedla na svět novou módu - překládat evangelia nově, v barev-ném vyvedení. Nejedná se snad o nějaké pestré ilustrace, ale o ba-revný tisk textů, respektive Ježíšo-vých výroků, které se tisknou černě, šedě, růžově nebo červeně, podle to-ho zda tato slova řekl určitě, snad ano, snad ne, nebo určitě ne - zcela podle představ těchto osvícených badatelů. Tak například byla probá-dána i nejrozšířenější modlitba kře-sťanů Otčenáš. Výsledek? Jediná dvě slova, která Ježíš podle těchto vědců vyslovil určitě, jsou právě ta dvě první - "Otče náš". A další? Pozdější nánosy, v nejlepší případě zbožné výtvary prvních křesťanských spole-čenství. Takže už víme, co je to ten Jesus seminar! Nejnovější výhonek naší staré známé exegetické školy, která si předsevzala oddělit od sebe "historického Ježíše" a "Ježíše víry". To je ta platforma, ze které se lze předstíráním jakéhosi hlubšího po-chopení víry pokusit o zničení kato-licismu. Je to jeden z pilířů moder-nismu, zavrženého sv. Piem X., encyklikou "Pascendi", které před-cházel již dekret Svatého Oficia "Lamentabili" ze dne 3. 7. 1907, ve kterém je jako jedna z bludných tezí zavržena ta, že "je možné připustit, že Ježíš ve své historické podobě je velice hluboko pod Kristem, který je předmětem víry" /Lamentabili, čl. XXIX - "Concedere licet, Christum quem exhibet historia, multo infe-riorem esse Christo, qui est obiec-tum fidei"/.

V případě skupiny Jesus seminar se sice jedná o protestantské teology, všichni však dobře víme, že to nijak nevedí ani dnešním "kato-lickým" progresivistickým teologům. Snad i proto se prefekt Kongrega-ce víry kardinál Ratzinger neopíral o znalecké posudky profesorů kato-lických a papežských univerzit, ale právě o tohoto "velikého židovského učenca" Jacoba Neusnera, když ve svém nedávném projevu obhajoval Katechismus katolické církve proti "zběsilým útokům" jeho odpůrců, podrážděných tím, že "Kristus evan-gelií je v něm vydáván za skuteč-ného Ježíše".

Neusner, dnes dvašedesátiletý autor zhruba pěti set publikovaných prací, je jedním z neznámějších od-borníků na dějiny židovství v prv-ních křesťanských staletích. V pos-ledních létech zaměřoval svoji po-zornost zvláště na vztahy mezi ju-daismem a křesťanstvím. Jeho po-slední knihu "A rabbi talks with Jesus" /1993, Doubleday, New York/ považuje kardinál Ratzinger za důle-žitý příspěvek ke křesťansko-židov-skému dialogu.

V interview, poskytnutém Gianni Cardinaleovi /30 Tage, 1994, č.1/, Neusner řekl, že tuto knihu napsal pro věřící křesťany a věřící židy, kte-ří znají Ježíše z knih evangelia a ne z akademických debat vědců. Zdů-raznil, že k dialogu je třeba přistu-povat jako k náboženskému dialogu a ne jako k debatě učenců o tom, co se před dvěma tisíci lety stalo nebo nestalo. Řekl, že pro něho, jako Žida, není přijatelné vedení jakési demarkační čáry mezi

"historickým Ježíšem" a "Ježíšem víry", rozlišování víry v Ježíše a víry Pavlovy nebo oddělování Ježíše Krista od církve, která je jeho mystickým tělem. Konstatoval, že takto zcestně uvažující vědci jsou mezi Židy i mezi křesťany. Jsou Židé vedoucí dělíci čáru mezi Ježíšem, rabbim a prorokem, kterého obdivují, a mezi Pavlem, který, jak říkají, změnil Ježíšovu víru v ježíšovské náboženství. A na druhé straně jsou i křesťané, kteří vzdor svému proklamovanému křesťanství soudí, že historický Ježíš, skutečně žijící a učící člověk, nehlásal tu víru, kterou později formulovala církev. Neusner se však ptá, proč by Ježíš dnešních učenců měl být věrohodnější nežli ten Ježíš, kterého za věrohodného považovali miliony věřících po celá staletí.

Ke zmíněnému nejnovějšímu výhonku moderní exegeze, k onomu seskupení Jesus seminar, říká: "Jesus seminar považují za intelektuální mystifikaci, vytvořenou lidmi, kteří si nárokují vědět skutečnosti, které prostě vědět nelze. Zpočátku jsem si myslel, že se snad jedná o nějaký žert. Teď už si to nemyslím. Ti lidé se berou až příliš vážně a předkládají suverénně a autoritativně své názory na otázky, které jsou jen velice obtížně řešitelné. Považuji to celé za absurdní. Je to více než mystifikace. Dnešní studie Nového zákona jsou ukázkou jakéhosi intelektuálního bankrotu, neboť zcela ignorují racionalitu, logiku a rigorózní argumentaci. A to jsou ty základy, bez nichž není možno žádat vědu budovat. Nelze se zříci všech principiálních zásad vědecké práce a přitom požadovat, abychom byli bráni vážně."

Jesus seminar je tak dalším příkladem toho, k jakým bizarnostem vede roztržení pouta mezi církví a biblí, biblí interpretovanou čistě na historicko-kritické bázi, metodou vzniklou v osvícenském protestantismu 18. století, která ovšem rychle pronikla i do katolického prostředí. Historicko-kritická interpretace otevřela sice velkolepé nové možnosti lepšího porozumění biblickému textu, avšak podle své lidské podstaty ho také může vysvětlovat pouze v jeho historické dimenzi, nikoliv v jeho aktuálních náboženských požadavcích. Bibli lze v dimenzi přítomnosti a budoucnosti porozumět pouze v živém svazku církve. Tak, jak říká kardinál Ratzinger v knize *Rapporto sulla fede* /letos má vyjít i v českém překladu, v nakladatelství Zvon, pod názvem *O víře dnes*: "...každý katolík musí mít odvahu věřit, že jeho víra, totožná s vírou církve, převyšuje jakýkoliv "nový učitelský úřad" odborníků-intelektuálů. Jejich hypotézy mohou napomoci lepšímu porozumění vzniku biblických knih, je však předsudkem evolucionistického myšlení, jestliže se tvrdí, že jejím textům lze porozumět pouze na základě studia jejich vzniku a vývoje. Včera jako dnes se pravidla víry zakládají nikoliv na odhalování biblických pramenů a vrstev /ať už jsou skutečnými nebo pouze hypotetickými/, nýbrž na bibli takové jaká jest, na té bibli, jaká se v církvi čte od dob církevních Otců dodnes. Právě věrnost tomuto čtení bible vydala svět, kteří často byli nevzdělaní a rozhodně nic nevěděli o exegetických vztazích v Písmu. A přece to byli právě oni, kteří Písmu porozuměli nejlépe."

A. Loula

RADIKÁL S MITROU

V letošním 3. čísle časopisu *Nový život* vycházejícího v Římě řekl generální vikář pražské arcidiecéze Otec biskup Jaroslav Škarvada v rozhovoru s Otcem Kolářkem, že do výročí sv. Vojtěcha, kterým má Desetiletí vyvrcholit, máme také ještě jiná jubilea: např. 17. května bude tomu 25 let, co v exilu zemřel kardinál Beran, "o němž se už tak málo ví". Bylo by vhodné při té příležitosti zahájit beatifikační proces. *Mnoho lidí je přesvědčeno, že byl "velmi blízký Pánu Bohu a že se za nás přimlouvá". Biskup Škarvada proto vyzval všechny, kteří mohou vydat svědectví o životě kardinála Berana, aby to napsali na pražskou konsistoř.*

Všimněme si výroku: "...o němž se tak málo ví". My k tomu nemůžeme než jen dodat: A proč?

Odpověď nalezneme v dvoutisícileté historii církve. Světci kanonizovaní i nekanonizovaní, kteří se dostali do konfliktu se státní mocí a získali mučednickou korunu při obraně církve, byli většinou postiženi i po smrti vynuceným mlčením. Jméno papeže Řehoře VII. z 11. století, známého z tzv. bojů o investituru, který odvážně hájil svobodu církve proti císaři Jindřichu IV., nesmělo být několik staletí ve střední Evropě vůbec vzpomenu. Vláda císaře Josefa II. v Rakousku na konci 18. století zakazovala zmínky o něm, o anglických světcích Tomáši Becketovi a Tomáši Morovi, jakož i o polském biskupu sv. Stanislavovi. Z jednoduchého důvodu. Postavili se proti světské moci, když usilovala přetvořit si církev "ke svému obrazu". Panovníci včetně tak zvaně křesťanských nepotřebovali papeže a biskupy, kteří by dle příkladu sv. Jana Křtitele kárali jejich veřejné hříchy a měli odvahu říci jim tak jako předchůdce Páně Herodovi: "Není ti dovoleno..." Absolutistická vláda Josefa II. nesnesla ani připomínku, že nad ní je ještě Bůh. Proto přikázali příslušní dvorní radové kněžím zalepit v breviáři verš z Mag-nifikatu "...sesadil mocné z trůnu".

I naše vlast má světky tohoto rázu. Už sv. Metoděj se dostal do konfliktu s knížetem Svatoplukem, který chtěl nezávislost církve přinejmenším omezit. Biskup Ondřej musel hájit její svobodu proti králi Přemyslu Otakarovi I., arcibiskup Jan z Jenštejna zemřel ve vyhnanství a jeho generální vikář sv. Jan z Po-muku byl mučen králem Václavem IV. a posléze vhozen do Vltavy. Taková svatá jsou vždycky nemilá, neboť upozorňují hmatatelně na existenci jiného světa, jenž není světem moci, peněz, majetku a vlivu. Zesnulý kardinál Josef Beran, mučedník nacistické i komunistické totality, jenž následoval svého předchůdce Jana z Jenštejna do římského exilu, dovršuje tuto řadu.

Básník Jan Zahradníček ve verších věnovaných jeho intronizaci v r. 1947 vyslovil nevědomky proocťví: "Zde slavit znamená proti srsti času říkat slova svá..." Proto bylo jeho jméno zahaleno mlčením. Nebyli to jen komunisté, jimž se stala nežádoucí památka pražského arcibiskupa, jenž v červnu před tisícihlavým zástupem

shromážděným v areálu strahovského kláštera na otázku kladenou mu už nejméně rok, kdy podepíše slib věrnosti komunistickému režimu, odpověděl odhodlaně "Nikdy, nikdy, nikdy", nežádoucí. Dát přednost Božímu zákonu před přízní mocných a vlivných bolí. A to i tehdy, kdy za to nehrozí kriminál nebo internace jako v případě kardinála Berana. Proto jsme podvědomě raději, když někdo prohlásí ty lidi za "radikály", kteří to "přehánějí".

Ano, svatí přeháněli vždycky. Přeháněl i Kristus Pán. Kdyby tak nečinil, neukřížovali by ho. Přeháněl kardinál Beran, přehání i nynější Sv. Otec, když - řečeno Zahradníčko-vými slovy - "proti srsti času" připo-míná mocným i prostým v totalitních i demokratických režimech známý výrok Jana Křtitele "není ti dovo-le-no..." zabít nenarozené dítě, "není ti dovoleno" mít poměr mimo manžel-ství, "není ti dovoleno" obohacovat se a la mafie na úkor druhých.

Jsou křesťané, kteří to vše po-važují za neúnosný radikalismus. Jistě, takové křesťanství u jiných nenarazí. Jeho vyznavači naopak budou klidit chválu, jak jsou "tole-rantní", budou zváni do nejrůzněj-ších komisí a grémií, bude se o nich psát a mluvit v nejvlivnějších mas-médiích, budou jim nabízeny funkce a pozice.... Ano, tak vypadá v pojetí některých křesťanů požadavek ho-vořit jazykem současného člověka. Proto, aby byl svět získán pro Krista nebo proto, aby někdo dosáhl od ně-ho slávu a uznání? Zkušenost učí, že tudy cesta k obrácení druhých nevede, i když přináší klidný život bez konfliktů a útoků. Ježíš Kristus volil směr "Kalvárie, kříž". Za tímto bodem však čekalo vzkříšení.

Kardinál Josef Beran svého Mis-tra a Pána věrně následoval. Proto si zaslouží co nejrychlejšího blahře-čení už proto, aby nám ukazoval, co je a co není požehnané. Jeho osob-nost je nejlepším svědectvím toho, že právě onen "přehnaný radika-lismus" přemáhá svět. Radikalismus Kristův. *Radomír Malý*

Z DOMOVA...

* Na Staroměstském náměstí v Praze byl černou hmotou, pravdě-podobně asfaltem, začerněn dovětek textu "*bude opět stát*" připomínající zničený mariánský sloup v r. 1918.

Podle vedoucí odboru památkové péče Magistrátu města Prahy paní Knížkové nebyl tento čin proveden z rozhodnutí Magistrátu. K našemu dotazu ohledně pokuty udělené Spo-lečností pro obnovu mariánského sloupu, paní Knížková informovala, že tato byla uložena za nedodržení schváleného textu ve výši 5000 Kč. Společnost se proti pokutě odvolala a vše je nyní předloženo k řešení Mi-nisterstvu kultury.

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy a Agentura 97 Vás zvou na **výstavu Českoslovenští katolíci v exilu** v muzeu v Jílovém u Prahy, která potrvá **do 28. června 1994**.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Setkání 94 - **4. ročník nesou-těžní ekumenické přehlídky dět-ských chrámových sborů**, pod záštitou brněnského biskupa Voj-těcha Cikrle a s podporou minister-stva kultury ČR

sobota 14. května 14,30 hod. - Brno, chrám sv. Augustina, vystoupení dětských sborů

neděle 15. května 9,00 hod. - katedrála sv. Petra a Pavla zpěv při mši /celebruje biskup Vojtěch Cikrle/

14,30 hod. - Brno, chrám sv. Augustina, společný sborový koncert Program: Z. Pololáník, P. Fiala. G. F. Händl a další.

Vstupné dobrovolné

Srdečně Vás zveme - *Jednota Musica sacra P. PhDr. Karel Cikrle, předseda*

ZE SVĚTA...

BISKUP ŽYCINSKI NAPADEN

Sídelní biskup v polském Tar-nowě Józef Žyciński byl na Květnou neděli v momentě, kdy vycházel z katedrály, zraněn hozeným ka-menem do obličeje. Musela mu být poskytnuta první pomoc sešitím tří ran. Pachatelem byl psychicky ne-mocný člověk, který se delší dobu léčil v psychiatrické léčebně. Je to už druhý případ napadení tohoto bis-kupa. První se odehrál v listopadu r. 1992 za jeho návštěvy v Praze, kde byl zraněn nožem neznámými cizinci. KAI

NEKROLOG

Největší francouzský vědec tohoto století zemřel

Těšili jsme se na mezinárodním kongresu v Praze (21. - 24. 2. 94), že mezi zahraničními řečníky uvítáme slavného **genetika Jérôme Lejeune**, profesora pařížské Sorbonny, a za-tím přišla zpráva o jeho náhlém úmrtí. Přinášíme nekrolog Dr. Siegfrieda Ernsta, jeho dlouholetého pří-tele a spolubojovníka na poli úcty k životu:

Na Boží hod velikonoční 3. dub-na 1994 přešel profesor Jérôme Le-jeune do věčného života.

Velká katedrála Notre Dame byla ve středu 6. dubna v 8.30 přep-l-něna lidmi, kteří se rozloučili mší svatou a requiem celebrouvaným pa-řížským světicím biskupem s tímto v posledních desetiletích největším synem Francie. Biskup přečetl na začátku obřadů dopis Sv. Otce Jana Pavla II. s oceněním tohoto pro Francii, Evropu, pro svět i církev tak příkladného a významného života:

"Zemřel velký křesťan XX. století, člověk, pro něhož obrana života se stala apoštolátem. Je jasné, že za současné situace ve světě je tato for-ma apoštolátu laiků zvlášť důležitá. Chceme dnes poděkovat Bohu, Pů-vodci života", za všechno, co prof. Lejeune vykonal pro obranu a šíření důstojnosti lidského života. Zvláště bych mu chtěl poděkovat za to, že se ujal iniciativy ke zbudování papež-ské Akademie "Pro vita". Prof. Le-jeune jako dlouholetý člen papežské akademie věd připravil všechno po-třebné pro tento podnik a stal se jeho prvním prezidentem. Jsme si jisti, že se ode dneška bude přimlouvat u Boží Moudrosti za tuto důležitou instituci, jež mu z velké části vděčí za svou existenci."

Pro nás není jenom iniciátorem světově rozšířeného sdružení lékařů, kteří respektují lidský život, ale člo-věkem, který na sobě nejdokonaleji uskutečnil syntézu moderního vyni-kajícího přírodovědce s hluboce věří-cím křesťanem a lékařem, pomoc-níkem zvláště všech postižených dě-tí. Jeho bádání v oblasti molekulární biologie a jeho úspěšné uplatnění v praxi platilo především dětem po-stiženým mongolismem (Downův syndrom). Odhalil příčinu této tra-gické nemoci v anomálii 21. chro-mosomu, tzv. trisomii. Založil domov pro 600 mongoloidních dětí, který podporuje jejich duševní i tělesný vývoj. Bylo dojemné, jak mu při bo-hoslužbě jejich jménem poděkoval v bezchybném proslovu jeden mon-goloidní chlapec.

Na zadní straně parte stojí právem některé výňatky z řečí prof. Lejeuna:

"Moderní genetika se dá shrnout v následující základní kredo: Na po-čátku stojí poselství. Toto poselství je obsaženo v životě, ano, toto po-selství je život."

Je to jinými slovy totéž poselství, které tvoří začátek Janova evangelia: "Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh byl to Slovo. Všechno povstalo skrze ně a bez něho ne-povstalo nic z toho, co povstalo. V něm byl život a ten život byl světlem lidí" (Jan 1,1-4).

A z toho vyvodil prof. Lejeune důsledek:

"Jediná věta určuje naše jed-nání: argument, který neklame a který uspořádává všechno ostatní, totiž Kristova slova: Co jste učí-nili nejmenšimu z mých bratří, mně jsme učinili."

A poslední věta oznámení:

"Víra nás nutí ctít obraz Boží. Naděje nám pomáhá jej zachovávat, láska to vše hodnotí."

Jako všichni apoštolové a proroci tohoto poselství života, kteří museli podat svědectví před králi a knížaty, byl také prof. Lejeune povolán podávat své dobrozdání před parla-menty a vládami na nejdůležitějších mocenských centrech. Ať to bylo před americkým senátem, londýn-skou sněmovnou lordů, francouz-skou vládou anebo jako papežský vyslanec před Brežněvem nebo na bukureštské konferenci UNO o svě-tové populaci a na nesčetných ji-ných místech, všude přednesl posel-ství o nedotknutelnosti a hodnotě lidského života od početí až po smrt. Bylo úplným požítkem naslouchat tomuto géniovi, přisvojovat si jeho myšlenky razící novou cestu, nebo ho zažít při debatě. Jeho nesmírný význam pro Evropu, posedlou ma-terialismem a cynismem, spočívá v příkladu života a vědeckého úsilí, který spolu se službou těm nejmen-ším a nejpovrhovanějším je svědec-tvím jednoty moderní vědy, hluboké víry, vycházející ze západní křesťan-ské tradice, a pokorné sociální služ-by. Kde se na světě shromáždí při pohřbu vědeckého pracovníka tisíce lidí, aby mu prokázali poslední po-ctu? Bylo to svědectví celého jeho života, které uchvacovalo lidi, kteří se s ním setkali.

Stejně jako před ním zesnulý nejvýznamnější německý embryolog, též věřící kolega, profesor Erich Blechschildt, zesnul i prof. Lejeune na Hod Boží velikonoční, kdy již 2000 let slavíme vzkříšení. Nyní již smí hledět na toho, v kterého věřil. My však jako jeho přátelé jsme tím více voláni na cestu, kterou nám ukázal, s vědomím, že o něm platí obzvláštní měrou slova Zjevení: "Bla-žení jsou ti mrtví, kteří umírají v Pánu. Ano, praví Duch: ať si od-počinou od svých námah, neboť jejich skutky je provázejí" (Zj 14,13).

PAMÁTKA HOLOKAUSTU

Ve čtvrtek 7. dubna 1994 se konala ve Vatikáně velmi krásná slavnost. Hrála tam Londýnská královská filharmonie pod vedením dirigenta Gilberta Levina, který je židovského původu. Koncert se konal na památku holokaustu. Tímto slovem se označuje smrt šesti milionů Židů, kteří zahynuli v koncentračních táborech. A zároveň to byla slavnost k navázání diplomatických styků mezi Vatikánem a státem Izrael.

Dirigent Gilbert Levin má velkou zásluhu o český národ, neboť na tento koncert pozval nejprve Českou filharmonii a tím ji označil za nejlepší na světě. Bohužel naše filharmonie tam nesměla jet a tím byla zmařena její účast na kulturní události, kterou sledoval celý svět. Byla tak zmařena jedinečná příležitost našeho národa na setkání se světo-vými dějinami, byla to prostě zmařená krása.

Projevilo se mínění, že dirigent Levin by nezvládl tak náročné vystoupení, že by se lidé smáli a jiné podobné názory. Ve skutečnosti se však ukázalo, že Gilbert Levin vyniká nad své nepřátele vysoce po stránce umělecké i společenské. Pro něho byla účast ve Vatikáně vyvrcholením snu, jímž je hudba ve službách vzájemného duchovního uznání dvou náboženských věr a zároveň uznání papežovy vůle přivést k sobě katolíky a židy.

Koncertu ve Vatikáně se zúčastnil papež Jan Pavel II., dále římský rabín Elio Toaff a 7 500 zástupců těch, kteří prožili hrůzy koncentračních táborů. V současné době se konala také vzpomínka na holokaust v Jeruzalémě u zvláštního památníku. Tento památník, kde jsou fotografie z pronásledování židů a koncentračních táborů, jsem také já navštívil loňského roku a se všemi účastníky pouti jsme se tam pomodlili za oběti holokaustu nad nápisem Terezín. Náš průvodce židovského původu Geršon, který pochází z Čech, nám vyprávěl, že se tam křesťané při poutích vždy modlí za židy, kteří zahynuli.

Koncert ve Vatikáně nezůstane jen přechodnou epizodou, ale stane se trvalou součástí našich dějin. Odehrával se právě v době, kdy jsme četli v novinách, že katolíci u nás jsou v určitých věcech diskriminováni a stížnosti ve stejném smyslu se ozývají ze židovských náboženských obcí.

Inspirováni touto krásnou slavností ve Vatikáně, vykonali jsme i v našem kostele sv. Jeronýma v neděli 10. dubna při bohoslužbách pobožnost s kázáním a modlitbami za oběti holokaustu.

P. Antonín Odvárka

Španělsko - Portugalsko - Francie

28. 5. - 12. 6. 1994 -

3900 + 90DM

Montserrat - Fatima - Lurdy

ubytování v ubytovnách a vlastních stanech.

Příhlášky a informace: J. Vlček, Hoříčky 101, PSČ 552 05;

telefon 0441/9248 večer

- pí Pacáková

TISÍC A JEDEN ZPŮSOB JAK ČÍST BIBLI

Starý zákon čítá 48 knih pro katolíky, pro židy a protestanty je jich jen 39. A v Novém zákoně jsou čtyři evangelia a ostatních spisů je 23.

Jde zde o nepopíratelné bohatství. Proto čtení bible, knihy nejvíce čtené, nejvíce studované a nejvíce překládané na světě není bez problémů.

Čtení bible může být různé. Čtení kněze při nedělní mši svaté není to, co děláme při naší osobní meditaci, to znamená při čtení duchovním.

A srovnávací studium vědce exegety, který zná mrtvé jazyky starého orientu, má jen málo společného s prostým výkladem jednoduchého úryvku Písma, který dělá katecheta dětem základní školy. Tím lépe. Slovo Boží nemůže být uzavřeno do litery, která zabíjí ducha, a nikdo nemůže tvrdit, že on jediný má klíč k dokonalému výkladu. A to je štěstí!

Pontifikální biblická komise, orgán katolické církve pověřený, aby podporoval a vysvětloval správnou četbu Písma svatého, vydává důležitý dokument, přinášející téměř jednomyslný, souhlasný názor v této věci. "Interpretace bible v církvi" klade důraz na metody a interpretaci (exegezi) dříve než zaujme stanovisko k

několika otázkám více teoretického a filozofického výkladu (hermeneutiku), a vycházejí z optiky více katolické (tradice) uzavírají vše konfrontací se současností a rozmanitostí kultur (inkulturace).

Ale není třeba se zneklidňovat, protože četba dokumentu není ne-snadná, i katecheta na základní škole ji může využít.

Aniž bychom detailně probírali dokument, zdá se nám přece důležité přesně určit tři body, které je napříště nutno vytýčit pro správnou četbu bible.

1. Metody pro studium Písma jsou složité a navzájem se doplňují. Neexistuje jedna metoda, která by byla monopolní: studium rukopisů nemůže nahradit četbu duchovní, stejně jako analýza mechanismů lingvistických má ještě zapotřebí historickou analýzu textu. - Jen jednu metodu dokument odmítá, a to "fundamentalistickou", která je známkou návratu a oživení minulosti hlavně v sektách. Je to četba do-slovná, literární, aby dokázala tu nebo onu "víru", stává se slepou uličkou vzhledem k daným skutečnostem historickým a exegetickým.

2. Existuje také časový odstup mezi autory biblickými a dnešním čtenářem. Je tedy nutné obnovit text v jeho historickém kontextu, ale také provést reaktualizaci, aby se text stal přístupným dnešnímu člověku. To je úkol hermeneutiky. Ale nebezpečí tkví ve faktu, že je možno upadnout do četby výlučně subjektivní, a to by zbavilo text jeho hlubokého smyslu.

3. Interpretace bible není vyhrazena výlučně vědcům nebo kněžím. Duch vane kam chce, i v prostorách uzavřených na klíč, kam nás Kristus zve modlit se a medítovat. Ale správná interpretace může být dokonalá, jen když se děje v církvi. Blaise Pascal říká, že při četbě bible je třeba se vyhnout dvěma hrubým omylům: 1.- Brát všechno literárně (doslovně). 2.- Brát všechno jenom duchovně.

Spojka zde není "nebo", ale "a". Četba Písma musí být literární a duchovní a v církvi.

Michele Zanzucchi
přel. F. Maliňák

MALÝ SLOVNÍK "NOVÉHO VĚKU"

Na tomto místě systematicky vysvětlujeme obsah některých pojmů, s nimiž můžete přijít do styku v rámci propagace hnutí Nového věku (New Age), které se na plno rozběhlo i v našich sdělovacích prostředcích. Slova označená v textu */ budou v tomto slovníku postupně vysvětlena.

ANTROPOSOFIE

(A.) vychází z */teosofie, odkud převzala mnoho orientálních a */esoterických prvků. Výraz A. vyjadřuje moudrost o člověku a nad člověkem. (řec. anthropos=člověk, sofia=moudrost). A. usiluje dát člověku místo v celku všeho bytí, které chápe */monisticky. Tuto moudrost člověk nezíská z víry, ale z vědění, které si zpřístupní tím, že vejde do kontaktu s vyššími duchovními světy. A. prosazuje spiritualitu, která pomocí koncentrace, */meditace a symbolů má člověku opatřit postupně moc nad světem. Duchovním otcem je Rudolf Steiner (1861-1925), původem z Jugoslávie. Koncept vesmíru není astrofyzikální, nýbrž duchovní. A. tvrdí např. že před zánikem Atlantidy všichni lidé byli jasnovidci a ve vesmíru neviděli fyzikální tělesa, ale duchovní bytosti. Člověk nežije mezi narozením a smrtí, smrt je narození k novému životu a narození je návrat z duchovního světa (*/reinkarnace). Člověk prochází sedmiletými etapami voje, které jsou silně spjaty s vývojem vesmíru (*/astrologie). Steiner vybudoval systém mýtů o vrstvách a epochách bytí a evoluce, podle nichž přetvořil libovolně nejen filozofii a historii, ale i praktické vědy, jako např. zemědělství a medicínu a politiku. Jeho astrologické zduchovnění vesmíru se odráží i v jeho koncepci křesťanství. Kristus sídlil původně na Slunci jako čisté bytí světla, Kristem se stal až při křtu v Jordánu. "Tajemství Golgoty" tkví v tom, že se Kristus rozlil do aury Země, a ta se tak stala jeho tělem. Rudolf Steiner svou nauku aplikoval prakticky při výchově mládeže v tzv. waldorfské škole, kde se silně zdůrazňovala estetická výchova. Vzhledem k ne-tradičním individuálně aplikovaným metodám dosahovala waldorfská škola pozoruhodných úspěchů. Antroposofie je silným zdrojem inspirace pro */alternativní scénu a ideologii */New age.

MATKA CÍRKVE

Papež Pavel VI. dal Panně Marii titul "Matka církve". Papež Jan Pavel II. zařazuje tento titul jako invokaci do loretánských litaní mezi invokace "Matko Kristova" a "Matko božské milosti". Právem tam tato invokace patří. Invokací "Matko Kristova" se obracíme na matku historického Krista. Invokace "Matko božské milosti" ukazuje

nám univerzální mateřství Panny Marie. Mezi tím je "Matka církve". Je to titul, na který nás upozorňuje sám Spasitel, když v osobě sv. Jana svěřuje nás všechny mateřské péči Mariině zvoláním: "He, matka tvá!"

Tento titul, který byl do loretánských litanií vsunut právě v dnešní době, ukazuje, jaký proud je dnes v církvi. Zatímco se dříve křesťané hlásili k Panně Marii jako k "Matce Boží" a "Matce Kristově", dnes potřebujeme Pannu Marii zvláště jako Matku křesťanů, jako mou Matku, tvou Matku. Církev nás upozorňuje, že Pannu Marii dnes nutně potřebujeme, že Panna Maria je Znamením pro dnešní dobu. Již bezmála 200 let nás papežové intenzivně vedou k Panně Marii a upozorňují nás, že jedině ona je naší nadějí ve strašlivých bouřích, do kterých vplouvá lodička církve. Proto papež Pius XII. zasvětil svět Nejčistšímu Srdci Mariinu, proto papež Pavel VI. i papež Jan Pavel II. toto zasvěcení obnovuje a znovu a znovu nás vyzývá, abychom je osobně přijali, aby bylo účinné a trvalé.

Maria - Matka církve je tedy záchrannou archou v době, kdy je svět ohrožován pohromami, které hrozí zničit život tělesný a duševní. Jako za potopy v době Noemově se mohli zachránit jen ti, kteří uvěřili Noemovi, zúčastnili se stavby korábu a v daný čas všechno opustili a vešli do archy, tak i dnes. Máme reálnou naději, jestliže věříme Bohu mluvícímu k nám skrze papeže a zúčastníme se stavby archy. To znamená - vezmeme vážně zasvěcení světa i sebe a budeme usilovat, aby ostatní Matku církve poznali, zamilovali si ji, následovali ji a ve všem plnili její příkaz, který kdysi vyslovila v Káni Galilejské: "Cokoli vám řekne, učiňte!" Podle této Mariiny rady musíme brát vážně všechna přikázání Boží i církevní a vůbec všechno, co nám Kristus ukázal svým životem. Je tedy třeba brát velmi často do rukou Písmo svaté, brát vážně, jak nám církev to či ono místo vykládá a podle toho zařizovat svůj život. Pak můžeme spoléhat na mateřskou péči Mariinu a nemusíme se ničeho bát, i kdyby se kolem nás třásla zem a rozestupovaly se hory. V Srdci Matky církve máme bezpečné útočiště.

-jh-